

გურამ თავართქილაძის სასწავლო უნივერსიტეტი

დამტკიცებულია

ბრძ. № 01-01/81 “ 27 “ დეკემბერი 2011 წელი

რექტორი

გიორგი მათიაშვილი

დიდაქტიკური კონცეფცია

თბილისი

2011

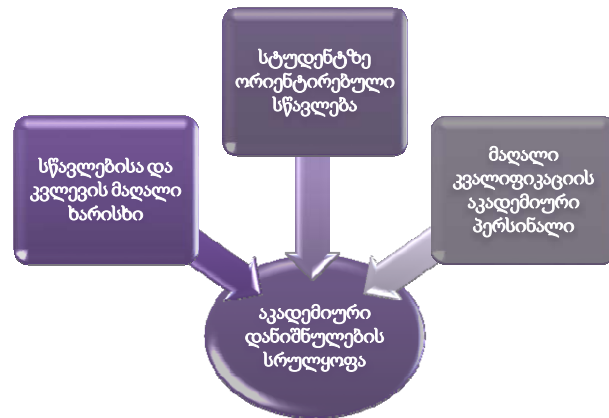
შინაარსი

შესავალი

- I. საგანმანათლებლო საქმიანობის მიზანი.....5 გვ.
- II. საგანმანათლებლო საქმიანობის ორგანიზება.....7 გვ.
- III. საგანმანათლებლო პროცესის უზრუნველყოფის ფორმები და მეთოდები.....8 გვ.
 - 1. სწავლებისა და სწავლის ფორმები
 - 2. სწავლებისა და სწავლის მეთოდები
 - 3. სწავლების მეთოდები და სწავლის შედეგები
- IV. შეფასება..... 20 გვ.
 - 1. შეფასების მიზნები
 - 2. შეფასების ძირითადი პრინციპები
 - 3. შეფასების მეთოდები
 - 4. შეფასების კრიტერიუმები
- V. შეფასების ძირითადი მეთოდები და კრიტერიუმები 25 გვ VI.
- სტუდენტთა პერსონალური განვითარების თვითშეფასება..... 36 გვ. VII.
- უკუკავშირი..... 39გვ.

შესავალი

გურამ თავართქილაძის სასწავლო უნივერსიტეტი თავის აკადემიურ დანიშნულებად მიიჩნევს კვლევებზე დაფუძნებული ცოდნის დაგროვებას, შენახვას, განვითარებასა და გადაცემას. აკადემიური დანიშნულების სრულყოფა საუნივერსიტეტო მისიაა, რომელიც შემდეგი სპეციფიკური მიზნების წარმატებული განხორციელებით მიიღწევა:

სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლების ხარისხის განუხრელი ზრდა ლიბერალური განათლების პრინციპებითა და მეცნიერულ კვლევებსა და პრაქტიკაზე დაფუძნებული ფუნდამენტური ცოდნის გადაცემით შეიძლება იქნეს მიღწეული. ამ პროცესში გთხოვთ უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებთ ზუსტად განისაზღვროს თუ:

რა მიზნით ვასწავლით, რას ვასწავლით და როგორ ვასწავლით ?

ანუ დიდაქტიკურ ხედვებს, პრინციპებსა და მეთოდებს (ზოგად და კერძო დიდაქტიკურ კონცეფციებს), როგორც სასწავლო პროცესის წარმართვის, ფუნქციონირებისა და განვითარების ლოგიკას, კანონზომიერებს, კავშირურთიერთობას პედაგოგის საქმიანობასა (სწავლება) და სტუდენტის შემეცნებით საქმიანობას (სწავლას) შორის.

გთხოვთ დიდაქტიკური კონცეფცია შემუშავებულია კლასიკური და თანამედროვე დიდაქტიკური კონცეფციების საფუძველზე და მისი მიზანია სწავლების შინაარსის, მეთოდებისა და ორგანიზაციული ფორმების განსაზღვრა და დანერგვა თანამედროვე მოთხოვნების და დიდაქტიკური კონცეფციების შესაბამისად, რომელთაც საფუძვლად უდევს:

- სწავლების პროცესისადმი სისტემური მიდგომა;
- განმავითარებელი სწავლება;
- სტუდენტთა თვითშეგნება და შემოქმედებითი აქტივობა;
- თეორიული აზროვნების წარმოჩენა და განვითარება;
- სწავლების სისტემურობა და სისტემატურობა;

- სწავლიდან თვითგანათლებაზე გადასვლა;
- სწავლების კავშირი პროფესიული საქმიანობის პრაქტიკასთან;
- სწავლების ჯგუფური ხასიათი;
- სწავლების ჰუმანიზაცია;
- სწავლების კომპიუტერიზაცია;
- საგანთმორისი კავშირების გათვალისწინება;
- სწავლების ინოვაციურობა

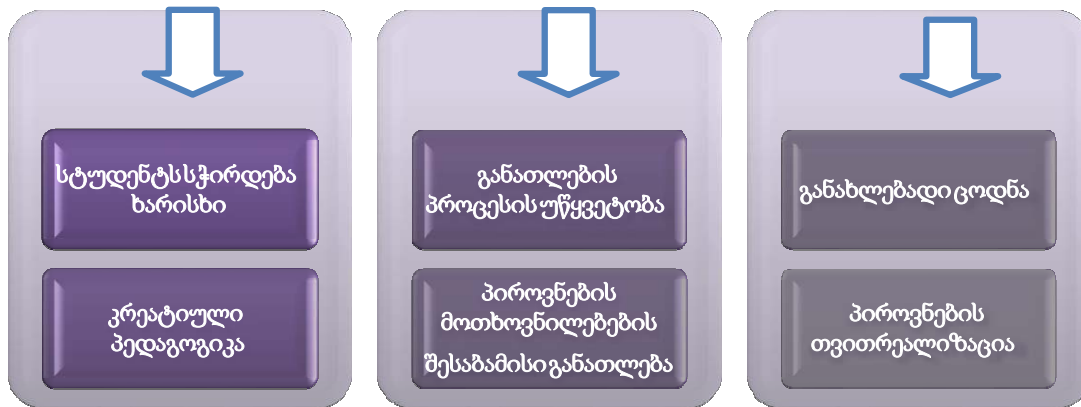
გთსუ-ს დიდაქტიკური კონცეფციის მიზანია საგანმანათლებლო საქმიანობისა და უშუალოდ სასწავლო პროცესის ორგანიზება მეთოდებით, რომლებიც აღმოფხვრიან წინააღმდეგობებს ტრადიციულსა და თანამედროვე უმაღლეს განათლებას შორის. წინააღმდეგობის არსი კი იმაში მდგომარეობს, რომ ტრადიციული განათლება არასათანადოდ აფასებდა განათლების სუბიექტის წამყვან როლს, ანიჭებდა რა უპირატესობას ცოდნას და არა მის პროდუქტიულად გამოყენების უნარს.

ამ მიზნებიდან გამომდინარე, წინამდებარე დოკუმენტში გაანალიზებულია გთსუს საგანმანათლებლო საქმიანობის მიზანი და მისი ორგანიზების გზები; საგანმანათლებლო პროცესის უზრუნველყოფის ფორმები და მეთოდები, რაც გულისხმობს გთსუ-ში დამკვიდრებულ სწავლებისა და სწავლის ფორმებსა და მეთოდებს, სწავლების მეთოდებს, რომლებიც უზრუნველყოფენ სწავლის შედეგების მიღწევას, ანუ კავშირს სწავლების მეთოდებსა და სწავლის შედეგებს შორის. დოკუმენტში მნიშვნელოვანი ადგილი ეთმობა შეფასებას, მის მნიშვნელობას, მიზნებს; რეკომენდაციებს შეფასების ძირითადი პრინციპების, მეთოდებისა და კრიტერიუმების თანამედროვე მიდგომების შესახებ.

კონცეფციაში განხილულია შეფასების მრავალფეროვანი მეთოდები და კრიტერიუმები. მოცემულია რეკომენდაციები სტუდენტთა პერსონალური განვითარების თვითშეფასების შესახებ და გაანალიზებულია უკუკავშირის, როგორც წარმატების მიღწევის მექანიზმის მნიშვნელობა.

I. საგანმანათლებლო საქმიანობის მიზანი

გოსუ-ს საგანმანათლებლო საქმიანობის მიზნები ეფუძნება დაწესებულების მისიას, განვითარების სტრატეგიას და შემდეგ 6 პოსტულატს:

1. სტუდენტს სწირდება ხარისხი

/ხარისხიანი პროფესიონალური ცოდნა; სწავლების მრავალფეროვანი ხერხები; ჩართულობა და ინტერაქცია; სწავლება-სწავლისათვის ხელსაყრელი, თანამედროვე გარემო; პერსონალური ყურადღება/;

2. „სწავლა მთელი ცხოვრების მანძილზე“ (განათლების პროცესის უწყვეტობა)

/„სწავლა მთელი ცხოვრების მანძილზე“ XX საუკუნის ბოლოდან საგანმანათლებლო დევიზად იქცა. ამ რეალობაში მნიშვნელოვნად მივიჩნევთ საგანმანათლებლო აქტივობების მოქნილობას, კრეატიულობას, ანუ სწავლება-სწავლის მთელი პროცესის შემოქმედებითი მიმართულებით განვითარებას, ვინაიდან ის, რაც ადრეულ ან სკოლის ასაკში გარკვეული ეტალონების გაზეპირებით და დასწავლით შეიძლება იქნეს ათვისებული, არაეფექტიანი და ალოგიკურიც კი არის ზრდასრულ ასაკში. მისი ადგილი დაიჭირა თანამშრომლობითმა ურთიერთობებმა (პედაგოგი-სტუდენტი, სტუდენტი-სტუდენტი, ინდივიდი-ჯგუფი, ჯგუფი-ჯგუფი და ა. შ.). როდესაც ცოდნა-გამოცდილების დაგროვება უნდა მოხდეს შემოქმედებითი და გარდამქმნელი საქმიანობის ბაზაზე. ო.ალავიძე, ნ.გოგიჩაშვილი, თ.ბალანჩივაძე „კრეატიული პედაგოგია. 2011/.

3. მუდმივად განახლებადი ცოდნის ძიება და მისი მოპოვებისათვის საჭირო უნარ-ჩვევების განვითარება და არა მზა ცოდნის ათვისება -დამახსოვრება;

4. კრეატიული პედაგოგია Vs იმპერატიული, ავტორიტარული პედაგოგია

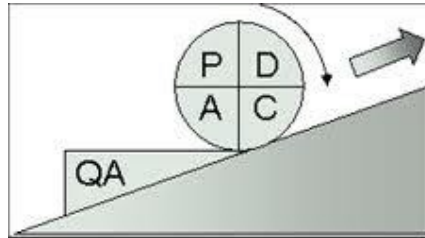
/სწავლების ახალი სისტემა ითხოვს კრეატიულ ტექნოლოგიებს, რაც გულისხმობს თითოეული სტუდენტის გარდაქმნას პასიური მსმენელიდან სასწავლო-შემოქმედებითი ქცევის დამოუკიდებელ სუბიექტად. თანამედროვე პედაგოგიური გააზრების მიხედვით, შემოქმედებითი ძიებაზე ორიენტირებული თეორია და პრაქტიკა მთელი სასწავლო-საგანმანათლებლო

საქმიანობის განმსაზღვრელი ხდება. ო.ალავიძე, ნ.გოგიჩაშვილი, თ.ბალანჩივაძე „კრეატიული პედაგოგია. 2011/.

5. საგანმანათლებლო პროცესი უნდა მოერგოს პიროვნების მოთხოვნილებებს, მოტივაციას, საჭიროებებს;
6. სწავლა-სწავლება ხელს უნდა უწყობდეს პიროვნების თვითგამომყვანებას, მის თვითრეალიზაციას.

II. საგანმანათლებლო საქმიანობის ორგანიზება

საგანმანათლებლო საქმიანობის ორგანიზებას გთსუ ახორციელებს ე.წ. დემინგის წრის/ციკლის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ასევე ცნობილია, როგორც **PDCA** (Plan-Do-Check-Adjust - დაგეგმვა-კეთება-შემოწმება-გამოსწორება/დახვეწა).

საგანმანათლებლო საქმიანობის ორგანიზება PDCA პრინციპით ხორციელდება საუნივერსიტეტო და აკადემიური პერსონალის დონეზე და ასახულია უნივერსიტეტის მარეგულირებელ დოკუმენტებში და პროგრამებში.

III. საგანმანათლებლო პროცესის უზრუნველყოფის ფორმები და მეთოდები

საგანმანათლებლო პროცესის უზრუნველყოფის მეთოდები ჩვენ მიერ სისტემატიზებულია შემდეგნაირად:

1. სწავლებისა და სწავლის ფორმები;
2. სწავლებისა და სწავლის მეთოდები;
3. კავშირი სწავლების მეთოდებსა და სწავლის შედეგებს შორის.

1. გთსუ სწავლებისა და სწავლის ფორმები

გთსუ-ში მოქმედებს სწავლებისა და სწავლის ორგანიზაციის შემდეგი ფორმები:

- ლექცია
- სემინარი, ლაბორატორიული და პრაქტიკული მეცადინეობა
- სასწავლო პრაქტიკა
- საბაკალავრო / სამაგისტრო ნაშრომები
- დამოუკიდებელი სწავლა
- კონსულტაცია

➤ ლექცია

ლექცია შემოქმედებითი პროცესია, რომელშიც ერთდროულად მონაწილეობენ ლექტორი და სტუდენტი. ლექციის უმთავრესი მიზანია შესასწავლი დისციპლინის იდეის გახსნა. ლექციამ უნდა უზრუნველყოს შესასწავლი დისციპლინის ძირითადი ცნებების მეცნიერული და ლოგიკურად თანმიმდევრული გაცნობა. ლექციის იდეის წარმოჩენას, განვითარებასა და ლოგიკური დასკვნების გამოტანის პროცესს. ხელს უწყობს ფაქტების, მაგალითების, სქემების, ვიდეო-მასალის დემონსტრირება /ამასთან, მივიჩნევთ, რომ ლექცია არ უნდა იყოს მეტისმეტად გადატვირთული დეტალებით/.

საბაკალავრო დონეზე ლექციამ უნდა უზრუნველყოს მეცნიერების დიალექტიკური პროცესის მართებული ანალიზი და სტუდენტების მიერ ძირითადი სამეცნიერო პრობლემის გაცნობიერება.

სამაგისტრო დონეზე ლექციამ უნდა უზრუნველყოს მეცნიერების დიალექტიკური პროცესის კრიტიკული ანალიზი და სტუდენტების მიერ, მათი თავისუფალი აზროვნების ჩარჩოებში, სამეცნიერო პრობლემის სიღრმისეული გაცნობიერება.

ლექციაზე მოსმენილი მასალა ცოდნის სისტემად სტუდენტს ჩამოუყალიბდება მის მიერ გაწეული დამოუკიდებელი მუშაობის შედეგად

ლექციის ძირითადი მიზნიდან გამომდინარე, მისი ჩატარების უფლება გამოცდილ და კვალიფიციურ ლექტორს ეკისრება, რომელმაც უნდა გაამახვილოს ყურადღება:

- მასალის გადაცემის თანმიმდევრობაზე;
- ლექციის სტილზე;
- აუდიტორიასთან კონტაქტზე.

ლექცია უნდა ჩატარდეს სტუდენტთა აქტიური მონაწილეობითა და ჩართულობით, რისთვისაც ლექტორი იყენებს სწავლების ინტერაქტიურ მეთოდებს.

➤ **სემინარი, ლაბორატორიული და პრაქტიკული მეცადინეობა**

ლექციის თეორიული მასალის ათვისება და დამოუკიდებელი მუშაობის უნარ-ჩვევების გამომუშავება ხდება სემინარის, ლაბორატორიული და პრაქტიკული მეცადინეობების მეშვეობით. სწორედ ამ ტიპის მეცადინეობებზე იღრმავებს სტუდენტი ლექციაზე მიღებულ ცოდნას. ლექტორის ან პრაქტიკული მეცადინეობის წამყვანი პედაგოგის მითითებების საფუძველზე სტუდენტი/სტუდენტთა ჯგუფი ამუშავებს დამატებით მასალას, ამზადებს პრეზენტაციას, ესეს, წერს ტესტს/ქვიზს, ერთვება დისკუსია-დებატებში, მუშაობს ქეისზე.

- **სემინარზე**-ისმენს მოხსენებას, ერთვება დისკუსიაში, გამოაქვს დასკვნები. პრაქტიკული მეცადინეობის ხელმძღვანელი მიზანმიმართულად წარმართავს და კოორდინაციას უწევს ამ პროცესებს;
- **ლაბორატორიული მუშაობა** - სტუდენტს აძლევს საშუალებას ჩაწვდეს თეორიას უშუალო პრაქტიკული ქმედებებით (LBD). ამ მიზნებს გთსუ-ში ემსახურება კრიმინალისტიკური ლაბორატორია, ტელე და რადიო სტუდიები, სასწავლო ბანკი, სასწავლო ტურისტულ სააგენტო, კონსალტინგური ცენტრი, სასამართლო კლინიკა, გაზეთის სასწავლო გამომცემლობა;
- **პრაქტიკულ მეცადინეობაზე** - ხდება თორიული მასალის გაღრმავება კონკრეტული ამოცანების გადაწყვეტის გზით და შესაბამისად დამოუკიდებელი მუშაობის უნარ-ჩვევების გამომუშავება.

➤ **სასწავლო/პროფესიული პრაქტიკა**

პრაქტიკა როგორც საბაკალავრო, ისე სამაგისტრო დონეებზე, ემსახურება სწავლის პროცესში, სწავლების შესაბამისი საფეხურის მიზნებიდან გამომდინარე ცოდნის გაღრმავებასა და გამყარებას. ის ავითარებს თეორიული ცოდნისა და გამომუშავებული უნარების პრაქტიკაში გამოყენების შესაძლებლობას.

*(*სასწავლო/პროფესიული პრაქტიკის ჩატარების წესი განსაზღვრულია გთსუ-ს მარეგულირებელ დოკუმენტებში).*

➤ **საბაკალავრო / სამაგისტრო ნაშრომები**

საბაკალავრო/სამაგისტრო ნაშრომები გთსუ-ში სწავლის დამაგვირგვინებელი ეტაპია, რომლის მიზანია საგანმანათლებლო საფეხურისა და სპეციალობით განსაზღვრული შესაბამისი ცოდნისა და უნარების სისტემატიზება, კონკრეტული ამოცანების დასაბუთებული გადაწყვეტა. საბაკალავრო/სამაგისტრო ნაშრომმა უნდა გამოავლინოს სწავლების საფეხური შესაბამისი კვლევის მეთოდების ათვისებისა და დამოუკიდებელი მუშაობის ხარისხი. (*“საბაკალავრო/სამაგისტრო ნაშრომის მომზადების წესი და პროცედურები განსაზღვრულია გთსუ-ს მარეგულირებელ დოკუმენტებში*).

➤ **დამოუკიდებელი სწავლა**

დამოუკიდებელი სწავლა წარმოადგენს სტუდენტის დამოუკიდებელი აზროვნების, ანალიტიური უნარის სტიმულირების ხერხს. დამოუკიდებელი საქმიანობის პროცესში ის ეცნობა და ამუშავებს სხვადასხვა წყაროებს, აგროვებს და მართავს ინფორმაციას, სწავლობს სხვადასხვა საკითხებს და ეჩვევა დასკვნების გამოტანასა და გაწყვეტილებების მიღებას.

➤ **კონსულტაცია/ტუტორიალი**

კონსულტაცია ტარდება პედაგოგის ხელმძღვანელობით, არასალექციო საათებში და ხელს უწყობს სტუდენტის დამოუკიდებელი საქმიანობის ჩვევების გამომუშავებას. პედაგოგი ეხმარება სტუდენტს ლიტერატურის შერჩევაში, დამატებითი მასალის მოპოვებაში, პრობლემების გადაწყვეტაში, რომელიც დისციპლინის ათვისების პროცესში წარმოიშვა.

2. სწავლებისა და სწავლის მეთოდები

სწავლებისა და სწავლის მეთოდებზე დიდად არის დამოკიდებული სასწავლო პროცესის ხარისხი, პედაგოგისა და სტუდენტის ეფექტიანი საქმიანობა და საბოლოოდ, სწავლის შედეგების წარმატებით მიღწევის შესაძლებლობები.

პედაგოგიკის მკვლევარების მიერ გაანალიზებულია ცუდი დიდაქტიკის მახასიათებლები, კერძოდ:

- სუსტი ორგანიზაცია;
- ძალზე ბევრი ინფორმაცია;
- მასალის კომპლექსი, რომელიც არასათანადოდ არის განმარტებული;
- მოსაწყენი მასალა;
- დემონსტრირების ნაკლებობა;
- დროის არასათანადო მენეჯმენტი.

აღნიშნულის და აგრეთვე იმის გათვალისწინებით, რომ გთსუ თანამედროვე განათლებაზე ორიენტირებული სასწავლო დაწესებულებაა, საგანმანათლებლო პროცესის ეფექტიანი ორგანიზებისათვის თავისი დიდაქტიკური კონცეფციის საფუძვლად მიიჩნევს:

1. სწავლების მრავალფეროვანი მეთოდების გამოყენებას;
2. სწავლებისა და სწავლის კლასიკური და თანამედროვე მეთოდების კომბინირებას.

სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება მიზნად ისახავს კომპეტენციების გამომუშავებას და არა მზა ცოდნის მიღებას, კომპეტენცია კი ეს არის: "რაიმეს კარგად და ეფექტიანად გაკეთების უნარი". შესაბამისად გთსუ-ს დიდაქტიკის ორიენტირია სწავლების აქტიური მეთოდების გამოყენება, რაც სტუდენტს აქცევს სწავლების რეალურ სუბიექტად. სწავლების აქტიური მეთოდები ხელს უწყობენ და აყალიბებენ:

- ჯგუფში ადაპტირების უნარს;
- პირადი კონტაქტების დამყარებას, ინფორმაციის გაცვლას;
- ჯგუფის საქმიანობის გამო პასუხისმგებლობის სკუთარ თავზე აღებას;
- იდეების, პროექტების წამოწევისა და ფორმულირების უნარს;
- არასტანდარტული გადაწყვეტილებების მიღების უნარს;
- შეცდომების გამეორების თავიდან აცილებას;
- საკუთარი მოსაზრებების ნათლად, მკაფიოდ, ლაკონურად ჩამოყალიბებას;
- მიღებული გადაწყვეტილებების შედეგების წინასწარი განჭვრეტის უნარს;
- საკუთარი საქმიანობისა და დროის ეფექტიანად მართვის უნარს.

ინტერაქტიული მეთოდები (ინგლ:*interaction* –ურთიერთქმედება) სწავლების მეთოდებია, რომელთა დანიშნულებაა სწავლება, როგორც შემეცნების ერთობლივი პროცესი, როდესც ცოდნა მიიღწევა ერთობლივი საქმიანობით დიალოგის, პოლილოგის მეშვეობით. ეს მეთოდები განსხვავდება სწავლების ჩვეული მეთოდებისაგან, რომელიც ეფუძნებოდა პრინციპს თორიიდან ➔ პრაქტიკისაკენ, არამედ აყალიბებს თეორიის გაცნობიერების ახალ გამოცდილებას მისი უშუალოდ სწავლის პროცესში გამოყენების გზით.

ინტერაქტიული სწავლება:

- ხელს უწყობს აღქმის, გააზრების, გაცნობიერებისა და ათვისების პროცესის ინტენსიფიკაციას;
- ხელს უწყობს ცოდნის შემოქმედებითად გამოყენებას კონკრეტული პრაქტიკული ამოცანების გადაწყვეტის პროცესში;
- აყალიბებს ნდობის ატმოსფეროს ლექტორსა და სტუდენტს შორის, ვინაიდან მეთოდის რეგულარული გამოყენების საფუძველზე სტუდენტი პროდუქტიულად ითვისებს მასალას, თამამად გამოთქვამს საკუთარ აზრს, არ აქვს შიში, რომ არასწორ პასუხს მოჰყვება ნეგატიური შეფასება;

- ზრდის პრობლემების გადაწყვეტაში ჩართვის მოტივაციას და აძლევს სტუდენტს შემდგომი დაკვირვების/კვლევის, კონკრეტული ქმედებების ემოციურ ბიძგს;
- აყალიბებს არაორდინარულად ფიქრის უნარს, პრობლემური სიტუაციის საკუთარი ხედვის, პრობლემათა გადაწყვეტის საკუთარი გზების ძიების მოთხოვნილებებს;
- მოქნილსა და ჰუმანურს ხდის ცოდნის ათვისებისა და მისი გამოყენების შეფასების/კონტროლის მექანიზმებს.

ა. სწავლების კლასიკური მეთოდები

- **ინდუქცია, დედუქცია, ანალიზი და სინთეზი.**
 - სწავლების **ინდუქციური მეთოდი** განსაზღვრავს ნებისმიერი საგნობრივი ცოდნის ისეთ ფორმას, როდესაც სწავლის პროცესში აზრის მსვლელობა კერძოდან კონკრეტული საკენ, ფაქტებიდან განზოგადებისაკენ არის მიმართული, ანუ მასალის გადმოცემისას პროცესი მიმდინარეობს კონკრეტულიდან ზოგადისაკენ;
 - სწავლების **დედუქციური მეთოდი** განსაზღვრავს ნებისმიერი საგნობრივი ცოდნის გადაცემის ისეთ ფორმას, რომელიც ზოგად ცოდნაზე დაყრდნობით ახალი ცოდნის აღმოჩენის ლოგიკურ პროცესს წარმოადგენს, ანუ პროცესი მიმდინარეობს ზოგადიდან კონკრეტული საკენ;
 - სასწავლო პროცესში **ანალიზის მეთოდი** გვეხმარება სასწავლო მასალის, როგორც ერთი მთლიანის, შემადგენელ ნაწილებად დაშლაში, ამით მარტივდება რთული პრობლემების შიგნით არსებული ცალკეული საკითხების დეტალური გაშუქება;
 - **სინთეზის მეთოდი** გულისხმობს შებრუნებულ პროცედურას, ანუ ცალკეული საკითხების დაჯგუფებით ერთი მთლიანის შედგენას. ეს მეთოდი ხელს უწყობს პრობლემის, როგორც მთელის დანახვის უნარის განვითარებას.
- **ვერბალური ახსნა-განმარტებითი მეთოდი** – ეფუძნება მსჯელობას მოცემული საკითხის ირგვლივ. პროფესორს მასალის გადაცემისას მოჰყავს კონკრეტული მაგალითი, რომლის დაწვრილებით განხილვაც ხდება მოცემული თემის ფარგლებში;
- **წერითი მუშაობის მეთოდი** - გულისხმობს შემდეგი სახის აქტივობებს: რეფერატის, ან ესეს შესრულება, ამონაწერებისა და ჩანაწერების გაკეთება, მასალის დაკონსპექტება, თეზისების შედგენას, და ა.შ.
- **ვერისტიკული მეთოდი** – ეფუძნება სტუდენტების წინაშე დასმული ამოცანის ეტაპობრივ გადაწყვეტას. ეს ამოცანა სწავლების პროცესში ფაქტების დამოუკიდებლად დაფიქსირებისა და მათ შორის კავშირების დანახვის გზით ხორციელდება.
- **დემონსტრირების მეთოდი** – ეს მეთოდი ინფორმაციის ვიზუალურად წარმოდგენას გულისხმობს. შედეგის მიღწევის თვალსაზრისით ის საკმაოდ ეფექტურია. ხშირ

შემთხვევაში უმჯობესია, მასალა ერთდროულად აუდიო და ვიზუალური გზით მივაწოდოთ სტუდენტებს. შესასწავლი მასალის დემონსტრირება შესაძლებელია განხორციელდეს როგორც მასწავლებლის, ისე სტუდენტის მიერ. ეს მეთოდი გვებმარება თვალსაჩინო გავხადოთ სასწავლო მასალის აღქმის სხვადასხვა საფეხური, დავაკონკრეტოთ, თუ რისი შესრულება მოუწევთ სტუდენტებს დამოუკიდებლად; ამავე დროს, ეს სტრატეგია ვიზუალურად წარმოაჩენს საკითხის/პრობლემის არსს.

- **კვლევის მეთოდი-სტუდენტი** ერთვება კვლევის პროცესში პედაგოგის ხელმძღვანელობით, განსაზღვრავს კვლევის საგანს, ობიექტს, მეთოდებს (თვისებრივი, რაოდენობრივი, მარკეტინგული, სტატისტიკური, ეკონომიკური, შედარებითი ანალიზის მეთოდები და/ან მათი კომბინაცია), ამუშავებს და აანალიზებს წყაროებს, შეიმუშავებს ხედვებს, მიდგომებს და აყალიბებს დასკვნებს;
- **დამოუკიდებელი სწავლა-** თითოეული სტუდენტი დამოუკიდებლად მუშაობს ლექტორის მიერ დასახული ამოცანის გადასაწყვეტად და დავალების შესრულების პროცესში პასუხისმგებელია საკუთარ თავთან და პედაგოგთან. დავალება წინასწარ დაგეგმილი კონკრეტულ დროისთვისაა შესასრულებელი და დიდი მნიშვნელობა ენიჭება არა მხოლოდ დავალების ხარისხს, არამედ დროის მენეჯმენტსაც.

ბ. სწავლების ინტერაქტიული მეთოდები:

ქვემოთ განვიხილავთ ყველაზე ხშირად გამოყენებულ ინტერაქტიურ ტექნოლოგიებს და აქვე აღვნიშნავთ, რომ ინტერაქტიული სწავლების ფორმები და მეთოდები უაღრესად მრავალფეროვანია, რომელთა შერჩევა, დამუშავება და გამოყენება ლექტორს შეუძლია აკადემიური თავისუფლების ფარგლებში თავისი შეხედულებისამებრ.

- **პრობლემაზე დაფუძნებული ლექცია** - პედაგოგი ლექციის დასაწყისშივე აყალიბებს პრობლემურ სიტუაციას და რთავს სტუდენტებს მის ანალიზში. პრობლემურ სიტუაციაში არსებულ წინააღმდეგობებზე მსჯელობითა და მათი გადაწყვეტით სტუდენტები მივლენ იმ დასკვნებამდე, რომელიც პედაგოგს მათთვის უნდა მიეწოდებინა როგორც ახალი ცოდნა.
- **ლექცია დაგეგმილი შეცდომებით (მაპროვოცირებელი ლექცია)** - ლექციის თემის გამოცხადების შემდეგ პედაგოგი ამცნობს სტუდენტებს, რომ ლექციის მსვლელობის დროს დაშვებული იქნება შინაარსობრივი, მეთოდური, ქცევითი და ამ სხვა სახის შეცდომათა გარკვეული რაოდენობა. ლექციის ბოლოს სტუდენტებმა უნდა ჩამოთვალონ დაშვებული შეცდომები.

- **ლექცია-ვიზუალიზაცია** - ამ ტიპის ლექციის დროს ლექტორის მიერ მასალის გადაცემასთან ახლავს ვიზუალური ინფორმაცია (სლაიდ-შოუ, ვიდეო, სქემა, დიაგრამა, ცხრილი, რუკა და ა.შ.)
- **ლექცია-პრეს-კონფერენცია** - ამ ტიპის ლექციის დროს ლექტორი თხოვს სტუდენტებს წერილობით დაუსვან 2-3 წუთის მანძილზე მათთვის საინტერესო კითხვები ლექციის თემასთან დაკავშირებით. შემდეგ პედაგოგი 5 წუთის მანძილზე ამ შეკითხვების შინაარსობრივ სისტემატიზებას ახდენს და იწყებს ლექციას, რომელშიც ჩართულია პასუხები დასმულ შეკითხვებზე.
- **ლექცია-დიალოგი**- ამ ტიპის ლექციის დროს ლექტორის მიერ ლექციის შინაარსი გადაიცემა შეკითხვების სერიის მეშვეობით, რომელზეც სტუდენტებმა პასუხი უნდა გასცენ უშუალოდ ლექციის დროს.
- **დიკუსია** (ლათ.*discussion-განხილვა, გამოკვლევა*) -ეს არის საჯარო განხილვა ან ცოდნის, მსჯელობის, იდეების, აზრების, არგუმენტების თავისუფალი, ვერბალური გაცვლა რაიმე პრობლემასთან, საკამათო საკითხთან დაკავშირებით. დისკუსიის დროს ხდება ურთიერთსაწინააღმდეგი აზრებისა და პოზიციების დაპირისპირება.

დისკუსიის უპირატესობანი:

დისკუსია უზრუნველყოფს ცოდნის აქტიურ, ღრმა და ინდივიდუალურ ათვისებას. მიუხედავად იმისა, რომ ლექცია ცოდნის გადაცემის ყველაზე "ეკონომიური" გზაა, დისკუსიას აქვს გაცილებით ხანგრძლივადიანი ეფექტი. აქტიური, მოტივირებული და ემოციური მსჯელობა, ოპონირება, არგუმენტირება სტუდენტს საშუალებას აძლევს გააზრებულად აითვისოს ცოდნა, მაგრამ ამავე დროს დააფიქროს თავის შეხედულებების გადახედვასა და ცოდნის განახლების აუცილებლობაზე.

დისკუსია უკუგების კარგი შესაძლებლობაა, ის უზრუნველყოფს გავიგოთ, თუ რამდენად სწორად ესმის ჯგუფს მსჯელობის საგანი.

- **გონებრივი იერიში (brain-storming)**-დისკუსიის ყველაზე თავისუფალი ფორმაა და საშუალებას იძლევა საკითხის/ამოცანის განხილვის პროცესში სწრაფად ჩავრთოთ ჯგუფის ყველა წევრი. მათ უნდა გამოთქვან საკუთარი აზრები, რასაც ლექტორი აფასებს არაფორმალურად და მხოლოდ პოზიტიურად. შემდეგ, კრიტიკული ანალიზისა და შეფასების გზით ხდება გამოთქმული მოსაზრებების გენერაცია და სელექცია. შერჩეული მოსაზრებების საფუძველზე წყდება დასმული ამოცანა/საკითხი და/ან პრობლემა, რაშიც მონაწილეობა უნდა მიიღოს სტუდენტთა აბსოლუტურმა უმრავლესობამ.
- **ქეის-ტექნოლოგიები** (ლათ:«casus», ინგლ:«case»-**შემთხვევა, მოვლენა**) - მეთოდოლოგიური თვალსაზრისით ქეის-მეთოდი შეიძლება წარმოვიდგინოთ, როგორც

როული სისტემა, რომელშიც ინტეგრირებულია შემეცნების სხვადასხვა მეთოდი. ქეის-ტექნოლოგიებს მიეკუთვნება:

- სიტუაციური ანალიზის მეთოდი;
- სიტუაციური ამოცანები და სავარჯიშოები;
- კონკრეტული სიტუაციის ანალიზი (case-study)
- სიტუაციურ-როლური თამაშები

ქეის-მეთოდის სტრუქტურა

მოდელირება	სიტუაციის მოდელის აგება
სისტემური ანალიზი	სიტუაციის სისტემური წარმოდგენა და ანალიზი
გონებრივი ექსპერიმენტი	სიტუაციის შესახებ ცოდნის მიღების ხერხი მისი გონებაში გარდაქმნის გზით
აღწერის მეთოდები	სიტუაციის აღწერა
პრობლემური მეთოდი	პრობლემის აღწერა, რომელიც მოცემულია სიტუაციის საფუძველში
კლასიფიკაციის მეთოდი	სიტუაციის მახასიათებლების სისტემატიზება
როლური თამაში	სიტუაციის მონაწილეთა ქცევის ვარიანტების წარმოდგენა
გონებრივი იერიში	სიტუაციასთან დაკავშირებული იდეების გენერირება
დისკუსია	მოსაზრებათა გაცვლა პრობლემასა და მის გადაწყვეტასთან დაკავშირებით

ანალიზისთვის შეიძლება სიტუაციის სხვადასხვა ტიპი იქნეს შეთავაზებული, მაგ.სიტუაცია-ილუსტრაცია, სიტუაცია-პრობლემა, სიტუაცია-შეფასება, სიტუაცია-სავარჯიშო, მხოლოდ სიტუაცია უნდა შეესაბამებოდეს თეორიული კურსის შინაარსს.

პედაგოგის ფუნქცია: პედაგოგი ამზადებს კონკრეტული პრობლემური სიტუაციის მოდელს, რაც წარმოიქმნა სუბიექტის ორგანიზაციის, საზოგადოების და ა.შ. საქმიანობაში. ეს მოდელი წარმოადგენს სასწავლო მასალის პაკეტს -ქეისს (ტექსტი 2-3 გვერდიდან 40-მდე). ტექსტში უნდა იყოს წინააღმდეგობები (პრობლემური სიტუაცია, კონფლიქტი), რაც წარმოადგენს მსჯელობის საგანს. ძირითადმა კითხვებმა, რომელსაც პედაგოგი სვამს უნდა მიიპყროს სტუდენტთა ყურადღება, ხელს უწყობდეს აზრების მოწესრიგებასა და აქტიურ საქმიანობას. პედაგოგი აცნობს სტუდენტებს ქეისის ამოცანას და მასზე მუშაობის პირობებს, აძლევს გარკვეულ მიმართულებას იდეის განვითარებისათვის.

➤ **საქმიანი თამაშები** -შეიძლება განისაზღვროს, როგორც იმიტაციის მეთოდი, მმართველობითი გადაწყვეტილების მიღება გარკვეულ სიტუაციაში თამაშის მონაწილეთა მიერ დადგენილი წესებით. საქმიანი თამაშების ძირითადი მახასიათებლები განსხვავდება სხვა ინტერაქტიური ტექნოლოგიებისაგან, კერძოდ:

- ხდება ხელმძღვანელის და სპეციალისტების საქმიანობის პროცესის მოდელირება;
- მთელ ჯგუფს აქვს ერთი მიზანი;

- თამაშის მონაწილეებს შორის განაწილებულია როლები განსხვავებული ფუნქციებით;
 - გადაწყვეტილებები მრავალალტერნატიულია
- **პროექტების მეთოდი** -სწავლების მეთოდია, რომლის დროსაც სტუდენტები იძენენ ცოდნას და უნარებს პროექტის დაგეგმვისა და განხორციელების დროს. პროექტზე მუშაობის პროცესში გამოიყოფა რამდენიმე ეტაპი:

პროექტზე მუშაობის სტადია	ნაშრომის შინაარსი მოცემულ სტადიაზე	სტუდენტთა საქმიანობა	პედაგოგის საქმიანობა
მოსამზადებელი ეტაპი	პროექტის თემისა და მიზნის განსაზღვრა	მსჯელობენ პროექტის ობიექტსა და მიზანზე.	აცნობს საპროექტო მიდგომის არსს, ეხმარება მიზნის განსაზღვრაში.
დაგეგმვა	1.ინფორმაციის წყაროების დაზუსტება, მათი მოგროვება და ანალიზის ხერხების განსაზღვრა. 2.შედეგების წარდგენის ხერხების დადგენა). 3.პროცედურების და მათი კრიტერიუმების დადგენა. 4.გუნდის წევრებს შორის ფუნქციების განაწილება	შეიმუშავენ მოქმედების გეგმას და აყალიბებენ ამოცანებს.	სთავაზობს იდეებს, გამოთქვამს მოსაზრებებს.
გამოკვლევა	ინფორმაციის მოგროვება, შუალედური ამოცანების გადაწყვეტა. ძირითადი ინსტრუმენტები, ინტერვიუ, გამოკითხვა, დაკვირვება	ატარებენ კვლევას და წყვეტენ შუალედურ ამოცანებს	აკვირდება, ურჩევს, ირიბად ხელმძღვანელობს გუნდის საქმიანობას..
შედეგები და/ან დასკვნები	ინფორმაციის ანალიზი, დასკვნების ფორმულირება	ანალიზებენ ინფორმაციას	აკვირდება, ურჩევს
ანგარიში წარდგენა	ანგარიშის სავარაუდო ფორმები: ზეპირი, წერილობითი, მასალის დემონსტრაცია	წარადგენენ ანგარიშს, მსჯელობენ	უსმენს, სვამს რელევანტურ კითხვებს, როგორც რიგითი მსმენელი.
შედეგებისა და პროცესის შეფასება		მონაწილეობენ შეფასებაში	აფასებს მონაწილეთა ძალისხმევას, კრეატიულობას

- **თანამშრომობითი (collaborative) მეთოდი** - ამ მეთოდით სწავლება გულისხმობს სტუდენტთა ჯგუფებად დაყოფას და მათთვის სასწავლო დავალების მიცემას. ჯგუფის წევრები ინდივიდუალურად ამუშავენ საკითხს და პარალელურად უზიარებენ მას ჯგუფის დანარჩენ წევრებს. დასახული ამოცანიდან გამომდინარე შესაძლებელია ჯგუფის მუშაობის პროცესში წევრებს შორის მოხდეს ფუნქციების გადანაწილება. ეს სტრატეგია უზრუნველყოფს ყველა სტუდენტის მაქსიმალურ ჩართულობას სასწავლო პროცესში.

- **პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL)** - სასწავლო მეთოდი, რომელიც ახალი ცოდნის მიღების და ინტეგრაციის პროცესის საწყის ეტაპად იყენებს პრობლემას. სტუდენტები აგებენ „პრობლემების ხეს“, ახდენენ ძირითადი და მეორეხარისხოვანი პრობლემების სელექციას და სახავენ პრობლემის გადაჭრის გზებს, რომლის საილუსტრაციოდ ასევე აგებენ „მიზნების ხეს“, ახდენენ ძირითადი და მეორეხარისხოვანი მიზნების გამოკვეთას.
- **როლური და სიტუაციური თამაშები** - სცენარის მიხედვით განხორციელებული როლური თამაშები სტუდენტებს საშუალებას აძლევს სხვადასხვა პოზიციიდან შეხედოს საკითხს და ეხმარება მათ ალტერნატიული თვალსაზრისის ჩამოყალიბებაში. ისევე როგორც დისკუსია, როლური თამაშებიც უყალიბებს სტუდენტს საკუთარი პოზიციის დამოუკიდებლად გამოთქმისა და კამათში მისი დაცვის უნარს.
- **ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება (IBD)**– მოითხოვს პროფესორისა და სტუდენტის აქტიურ ჩართულობას სწავლების პროცესში, სადაც განსაკუთრებულ დატვირთვას იძენს თეორიული მასალის პრაქტიკული ინტერპრეტაცია.
- **ელექტრონული სწავლება (E-learning)** – პროგრამის განხორციელებისას ეს მეთოდი გამოიყენება არა როგორც კლასიკურად გაგებული დისტანციური სწავლების მეთოდი, არამედ, როგორც დასწრებული სწავლების დამხმარე მეთოდი, როდესაც ხდება ელექტრონული რესურსების, თემების, ქეისების და სხვა მასალის გაცვლა სტუდენტსა და ლექტორს შორის, კონსულტაციები და სხვა.
- **მენტალური რუკის მეთოდი (Mind Mapping)** –გულისხმობს ერთი პრობლემის, გრაფიკულ და/ან სქემატური რუკის შედგენას, სადაც გამოიკვეთება მისი ცენტრალური იდეა, მასთან დაკავშირებული მთავარი იდეები, თანხლები და საილუსტრაციო მასალა, რის მიხედვითაც სტუდენტი შეძლებს ძირითადი პრობლემის დეტალურ დამუშავებას.

***შენიშვნა:** სტუდენტების პერსონალური განვითარებისათვის ცალკეულ შემთხვევაში შეიძლება გამოყენებულ იქნეს **VARK** (Visual-Aurial-Read/Write –Kinesthetic) მეთოდი, რომლის გამოყენებითაც სტუდენტი ადგენს, თუ სწავლის რომელ მეთოდს ანიჭებს ის უპირატესობას და შესაბამისად გეგმავს პერსონალური განვითარების სტრატეგიას.*

3. კავშირი სწავლების მეთოდებსა და სწავლის შედეგებს შორის

სწავლის თითოეული შედეგისთვის უნდა არსებობდეს სწავლება-სწავლის შესაბამისი მეთოდი ამასთან არ არის აუცილებელი თითოეული შედეგისთვის ცალკე მეთოდის გამოყენება, ერთი მეთოდის გამოყენებით შეიძლება გაიზომოს რამდენიმე შედეგი.

რეკომენდაცია სწავლის შედეგების მისაღწევად გამოსაყენებელ მეთოდებთან დაკავშირებით:

N	სწავლის შედეგი	სწავლებისა და სწავლის მეთოდი
1.	ცოდნა და გაცნობიერება	<p>ცოდნისა და გაცნობიერების შედეგის მისაღწევად მიზანშეწონილია გამოყენებულ იქნეს შემდეგი მეთოდები:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ინდუქცია, დედუქცია, ანალიზი და სინთეზი; ▪ წიგნზე მუშაობა; ▪ წერიტი მუშაობა; ▪ ვერბალური ახსნა-განმარტება ▪ დემონსტრირება ▪ შემთხვევის ანალიზი (Case study) ▪ კვლევა ▪ დამოუკიდებელი სწავლა ▪ პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL) ▪ ელექტრონული სწავლება (E-learning) ▪ გონებრივი იერიში (Brain storming)
2.	ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	<p>ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარის შედეგის მისაღწევად მიზანშეწონილია გამოყენებულ იქნეს შემდეგი მეთოდები:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ მენტალური რუკა (Mind Mapping) ▪ ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება (IBD) ▪ როლური და სიტუაციური თამაშები ▪ შემთხვევის ანალიზი (Case study) ▪ ელექტრონული სწავლება (E-learning) ▪ გონებრივი იერიში (Brain storming) ▪ ევრისტიკული მეთოდი ▪ გუნდური (collaborative) მუშაობა ▪ დისკუსია/დებატები ▪ საველე მუშაობა

3.	დასკვნის უნარი	დასკვნის უნარის შედეგის მისაღწევად მიზანშეწონილია გამოყენებულ იქნეს შემდეგი მეთოდები: <ul style="list-style-type: none"> ▪ კვლევა ▪ ანალიზი/სინთეზი ▪ შემთხვევის ანალიზი (Case study) ▪ პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL)
4.	კომუნიკაციის უნარი	კომუნიკაციის უნარის შედეგის მისაღწევად მიზანშეწონილია გამოყენებულ იქნეს შემდეგი მეთოდები: <ul style="list-style-type: none"> ▪ პრეზენტაციები (ზეპირი, Power Point და სხვა) ▪ დისკუსია/დებატები ▪ გუნდური მუშაობა ▪ როლური და სიტუაციური თამაშები
5.	სწავლის უნარი	სწავლის უნარის შედეგის მისაღწევად მიზანშეწონილია გამოყენებულ იქნეს შემდეგი მეთოდები: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ტუტორიალი ▪ კვლევა ▪ დამოუკიდებელი სწავლა (ესეს, რეფერატის, პროექტის, მოხსენების მომზადება; საბაკალავრო/სამაგისტრონაშრომის მომზადება)
6.	ღირებულებები	ამ კომპეტენციის ფარგლებში დარგის მეთოდოლოგიური და ეთიკური საკითხების ასპექტები, დარგობრივი სფეროს სტანდარტები და ღირებულებები განიხილება ლექციების დროს. ამასთან მიზანშეწონილია შემდეგი მეთოდების გამოყენება: <ul style="list-style-type: none"> ▪ პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება ▪ დისკუსია-დებატები, სადაც სტუდენტი შეძლებს წარმოაჩინოს ეთიკური ნორმების გაგებისა და არგუმენტაციის უნარ-ჩვევები

IV. შეფასება

სტუდენტის შეფასების მეთოდები დღემდე მეცნიერთა, მკვლევართა და პედაგოგთა დავის საგანია, თუმცა ყველა თანხმდება, რომ ის სასწავლო-საგანმანათლებლო პროცესის შემადგენელი უმნიშვნელოვანესი კომპონენტია.

1. შეფასების მიზნები

შეფასება გვაჩვენებს სტუდენტის მიღწევების შესაბამისობას დასახულ შედეგებთან, სურათს მათი პროგრესისა და/ან რეგრესის, პრობლემების შესახებ, აგრეთვე იძლევა ინფორმაციას იმის თაობაზე, თუ რამდენად ეფექტიანია ის მეთოდიკა, რომელსაც იყენებს პედაგოგი.

შეფასების მიზნები განსხვავებულია სტუდენტთათვის, ლექტორთათვის და უნივერსიტეტისთვის.

შეფასების მიზნები სტუდენტთათვის:

- შეფასება ხელს უწყობს სასწავლო მასალის ათვისების სისტემატურობისა და რიტმულობის ორგანიზებას;
- შეფასება იძლევა დისციპლინის ათვისების მდგომარეობის ყოველდღიური შეფასების შესაძლებლობას;
- შეფასება ეხმარება სტუდენტს მთელი სემესტრის განმავლობაში შეიტანოს კორექტივები მიმდინარე დამოუკიდებელი მუშაობის ორგანიზაციაში;
- შეფასება იძლევა თითოეული დისციპლინის/მოდულის ცოდნის თაობაზე შემაჯამებელი შედეგის პროგნოზირების საშუალებას.

შეფასების მიზნები ლექტორთათვის:

- შეფასება იძლევა კონკრეტული დისციპლინის სასწავლო პროცესის რაციონალურად დაგეგმვის შესაძლებლობას;
- შეფასება არის თითოეული სტუდენტის მიერ შესასწავლი მასალის ათვისების ხარისხის კონტროლის შესაძლებლობა;
- შეფასების შედეგები ნათლად აჩვენებს ლექტორს, თუ რა კორექტივების დროული შეტანაა საჭირო სასწავლო პროცესის ორგანიზაციასა და მეთოდიკაში;
- შეფასება იძლევა თითოეული სტუდენტის ცოდნისა და უნარების დონის ობიექტური და მრავალმხრივი შეფასების შესაძლებლობას;

შეფასების მიზნები დეკანატებისა და კათედრებისთვის:

- შეფასება იძლევა სასწავლო პროცესის კონტროლის გაუმჯობესების შესაძლებლობას;

- შეფასება იძლევა სასწავლო პროცესის ორგანიზებაში ოპერატიული კორექტივების შეტანის შესაძლებლობას;
- შეფასების შედეგები იძლევა სტუდენტების წახალისების (სტიპენდიის დანიშვნა, ტრენინგებში ჩართვა, საზღვარგარეთ გაგზავნა, და სხვა) საშუალებას და ობიექტურ საფუძვლებს;

2. შეფასების ძირითადი პრინციპები

სტუდენტის მიღწევების შეფასებისას უნივერსიტეტი ხელმძღვანელობს კრედიტების ტრანსფერისა და დაგროვების ევროპული (ECTS) სისტემით (ბრიუსელი; 2005.14.02); „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონით (2004.21.12) და უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტების გაანგარიშების წესით (საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის ბრძანება №3; 2007.05.01) და გოსუ-ში განსაზღვრული წესით (ბრძ. № 01-01/07 “ 27 “ თებერვალი 2012 წელი).

სტუდენტის სემესტრული შეფასებას განსაზღვრავს შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის ქულათა ჯამი (შესაბამისად 60 ქულით და 40 ქულით) შემდეგი კომპონენტების საფუძველზე:

- ლექციებზე, სემინარებზე პრაქტიკულ ან ლაბორატორიულ მეცადინეობებზე დასწრება, სამუშაო ჯგუფში მუშაობა;
 - აქტივობა;
 - დამოუკიდებლად შესრულებელი სამუშაოები;
 - შუალედური შემოწმება;
 - დასკვნითი გამოცდა;
- ა. ლექციებზე, სემინარებზე, სამუშაო ჯგუფში, პრაქტიკულსა და ლაბორატორიულ მეცადინეობებზე დასწრება** ფასდება 5 ქულით, რასაც განაპირობებს სტუდენტის მიერ მოსმენილი სააუდიტორიო საათების პროცენტული რაოდენობა;
- ბ. აქტივობა** – ფასდება 15 ქულით და გულისხმობს ლექციებზე, პრაქტიკულსა და ლაბორატორიულ მეცადინეობებზე ლექტორის მიერ დაგეგმილ სამუშაოებში (სემინარი, კოლოკვიუმი, პრეზენტაცია, ქეისი, საკონტროლო წერა, ტესტური შემოწმება და სხვ.) სტუდენტის მონაწილეობა/ჩართულობასა და ცოდნისა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების გამოვლენას. სამუშაოთა ტიპი, რაოდენობა (არანაკლებ ხუთისა), ჩატარებისა და შეფასების მეთოდები (ინტერაქცია, დისკუსია, დებატი, ღია წიგნი და სხვ.) და კრიტერიუმები ლექტორის მიერ განისაზღვრება სილაბუსში;
- გ. დამოუკიდებლად შესრულებელი სამუშაო** (კაზუსი, რეფერატი, ნარკვევი, ესე, პროექტი და ა.შ.) ფასდება 20 ქულით. მოწმდება სამუშაოს დამოუკიდებლად შესრულების შედეგად

სტუდენტის მიერ გამოვლენილი ცოდნა, მისი პრაქტიკაში გამოყენების უნარ-ჩვევა. სამუშაოთა ტიპი, რაოდენობა, ჩატარებისა და შეფასების მეთოდები და კრიტერიუმები ლექტორის მიერ განისაზღვრება სილაბუსში;

დ. შუალედური შემოწმება - სტუდენტის მიერ შეძენილი ცოდნისა და უნარ-ჩვევების საშუალოდ შეფასებაა, რომელიც სემესტრში ერთხელ, მე-8 კვირაში, ტარდება წერიითი ან შერეული ფორმით და ფასდება 20 ქულით. შეფასების მეთოდები და კრიტერიუმები ლექტორის მიერ განისაზღვრება სილაბუსში;

ე. დასკვნითი გამოცდა

დასკვნითი გამოცდა (წერიითი ან შერეული ფორმით) ტარდება სემესტრის ბოლოს, სასწავლო პროცესის აკადემიური კალენდრით განსაზღვრულ ვადებში. დასკვნითი გამოცდის შეფასების კრიტერიუმები ლექტორის მიერ განისაზღვრება სილაბუსში;

შეფასების მიზნები განხორციელდება სამართლიანობის პრინციპების დაცვით, ამასთან ECTS პირობებში, რომელიც წარმოადგენს დინამიური განათლების პროცესის მოსალოდნელი შედეგების პროცესუალური და შედეგობრივი კონტროლის საშუალებას, დიდი მნიშვნელობა ენიჭება შეფასების სისტემატურობას.

ამდენად შეფასება უნდა უყოს:

ს ა ნ დ ო , ვ ა ლ ი დ უ რ ი , ო ბ ი ე კ ტ უ რ ი , გ ა მ ჭ ვ ი რ ვ ა ლ ე დ ა ს ი ს ტ ე მ ა ტ უ რ ი

შეფასება	<i>იმ შემთხვევაში თუ :</i>
სანდოა	<ul style="list-style-type: none"> ➤ შესასრულებელი დავალება/საკითხები და ინსტრუქციები ნათლად და მკაფიოდაა ჩამოყალიბებული; ➤ მკაფიოდაა განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმები; ➤ შეფასების შედეგები იდენტურია, მიუხედავად იმისა, თუ ვინ, სად ან როდის აფასებს სტუდენტის მიერ ერთი და იმავე საკითხის ცოდნას. შეფასება სანდო იქნება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც: სხვადასხვა პედაგოგი ერთნაირ პასუხს ერთნაირად აფასებს და/ან ერთი პედაგოგი ერთსა და იმავე პასუხს ყოველთვის ერთნაირად აფასებს; ➤ ლექტორი ფლობს სათანადო კვალიფიკაციასა და გამოცდილებას.
ვალიდურია	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ლექტორს ზუსტად აქვს განსაზღვრული შეფასების საგანი; ➤ ლექტორი აფასებს ზუსტად იმას, რის შეფასებასაც იგი ამ კონკრეტულ შემთხვევაში ისახავს მიზნად;

ობიექტურია	<ul style="list-style-type: none"> ➤ შეფასების კრიტერიუმები მკაფიო და გაზომვადია; ➤ შეფასების შედეგები არ არის დამოკიდებული შემფასებლის სუბიექტურ მოსაზრებებზე, მის პიროვნულ დამოკიდებულებებზე.
გამჭვირვალეა	<ul style="list-style-type: none"> ➤ შეფასების მექანიზმები და კრიტერიუმები წინასწარ არის ცნობილი ყველასტუდენტისთვის;

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, **შეფასება უნდა იყოს სისტემატური და გეგმაზომიერი** პროცესი, რომელიც სტუდენტს გამოუმუშავებს ყოველდღიურ მზაობას გამოავლინოს ცოდნა და უნარები, ამასთან განსაზღვროს საკუთარი შრომის ეფექტიანობა, ხოლო პედაგოგს – განახორციელოს მონიტორინგი სტუდენტის მიერ ცოდნა-უნარების შეძენისა და განვითარების პროცესზე.

3. შეფასების მეთოდები

შეფასება, როგორც სისტემატური და გეგმაზომიერი პროცესი, შემდეგი სქემის მიხედვით უნდა წარიმართოს:

ანუ:

1. რას ვაფასებთ?

უპირველეს ყოვლისა უნდა დაზუსტდეს, თუ **რას ვაფასებთ** (მაგალითად, ცოდნას, გაცნობიერებას, ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარს, კომუნიკაციის უნარს, დასკვნის გამოტანის უნარს, ღირებულებებს ან რამდენიმეს ერთად);

2. როგორ ვაფასებთ?

შემდეგ უნდა განისაზღვროს მეთოდები, რომლებიც ყველაზე კარგად შეესაბამებიან ჩვენი შეფასების ობიექტსა და მიზანს, ანუ დადგინდეს თუ რა მეთოდით ვაფასებთ.

3. რა კრიტერიუმებით ვაფასებთ?

შეფასების საგნის/მიზნის განსაზღვრისა და შეფასების მეთოდების დადგენის შემდეგ უნდა შემუშავდეს **კრიტერიუმები**, რომელნიც ყველაზე კარგად მისადაგებიან შეფასების ობიექტისა და მეთოდის სპეციფიკას;

4. როგორ ვზომავთ კრიტერიუმებს?

და ბოლოს, უნდა განისაზღვროს **ქულები**, რომლებიც უზრუნველყოფენ კრიტერიუმების დაკმაყოფილების დონის/ხარისხის გაზომვადობას.

4. შეფასების კრიტერიუმები

აკადემიური თავისუფლების ფარგლებში, თითოეული ლექტორი თავად ირჩევს შეფასების მეთოდებს, განსაზღვრავს, ნათლად და მკაფიოდ აყალიბებს შეფასების კრიტერიუმებს და მათ შესაბამის ქულებს, რაც გაწერილი უნდა იყოს სილაბუსში.

შეფასების კრიტერიუმი ეს არის შეფასების უმნიშვნელოვანესი პარამეტრი, რომლის მეშვეობით დგინდება შესაფასებელი საგნის/ობიექტის ობიექტური „წონა“. კრიტერიუმი არის განსჯისა და შეფასების საშუალება. განათლების სისტემაში შეფასების კრიტერიუმი გულისხმობს სასწავლო პროცესში მიღებული ცოდნის დონის, ხარისხისა და ათვისებული მასალის მოცულობის დადგენას. სხვადასხვა სასწავლო კურსის შეფასების კრიტერიუმები, კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე, განსხვავებულია.

გოსუ-ში სასწავლო პროცესი წარმართება სხვადასხვა ფორმატით, შესაბამისად მათი შეფასება შესაძლებელია მოხდეს შეფასების სხვადასხვა ხერხით (ფორმით).

კრიტერიუმების შექმნისას გათვალისწინებული უნდა იყოს შემდეგი მახასიათებლები და მოთხოვნები, კერძოდ:

შეფასების კრიტერიუმი:

- ცოდნისა და გაცნობიერების, ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების, დასკვნის უნარის, სწავლის უნარისა და ღირებულებების შეფასების მახასიათებელი, საზომი და ინსტრუმენტი;
- იქმნება სპეციფიკური მიზნებისათვის;
- განსხვავებულია შეფასების საგნის, მეთოდის მიხედვით და ეფუძნება კურსის სპეციფიკას;
- უნდა ჩამოყალიბდეს მკაფიოდ, რელევანტურად და ეხმარებოდეს სტუდენტს წინასწარ იცოდეს, თუ რისი წარმოჩინება ევალება მას;
- მეთოდთა მრავალფეროვნებას უნდა შეესაბამებოდეს მრავალფეროვანი კრიტერიუმები;
- უნდა იყოს გაზომვადი.

შეუძლებელია მეთოდთა მრავალფეროვნებისათვის შეიქმნას უნიფიცირებული კრიტერიუმები

შეფასების თითოეული მეთოდისათვის განსაზღვრული კრიტერიუმები სასურველია ჩამოყალიბდეს შეფასების სქემების სახით, რაც პედაგოგს აძლევს იმის საშუალებას, რომ სტუდენტის პასუხის ხარისხი შეაფასოს და გაზომოს რამდენიმე კრიტერიუმის საშუალებით.

V. შეფასების ძირითადი მეთოდები და კრიტერიუმები

ტესტი

ცოდნის შემოწმებისა და შეფასებისათვის მრავალი სხვადასხვა საშუალება გამოიყენება. მათ შორის ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული და პოპულარულია ტესტირება. კლასიკური განმარტებით, ცოდნის დონის შეფასების ტესტი, ესაა დავალებათა ერთობლიობა, რომელიც ორიენტირებულია სწავლების პროცესში სასწავლო მასალის ათვისების დონის შეფასებაზე.

რადგანაც ტესტი ტესტური დავალებების, შეკითხვების ერთობლიობაა მეტად მნიშვნელოვანია, ის თუ როგორ არის ეს შეკითხვები შერჩეული. ხარისხიანი ტესტი შემდეგ ძირითად კრიტერიუმებს უნდა აკმაყოფილებდეს: უნდა იყოს ვალიდური, საიმედო და დიფერენცირებული. სხვა სიტყვებით, ტესტში შეკითხვები ისე უნდა იყოს ჩართული, რომ ის მორგებული იყოს გამოსაცდელ კონტინგენტზე, არ უნდა იყოს არც ძალიან რთული და არც მარტივი და უნდა იძლეოდეს სხვადასხვა დონის ცოდნის მქონე სტუდენტების დიფერენცირების შესაძლებლობას.

ტესტური დავალების შედგენისას გათვალისწინებული უნდა იყოს:

- ცალსახა დავალებები - ტესტური დავალება არ უნდა იყოს ორაზროვანი;
- ცალსახა პასუხები - გამორიცხული უნდა იყოს პასუხის სხვადასხვაგვარი ფორმულირება;
- ნასწავლთან შესაბამისობა: ტესტში ჩართული არ უნდა იყოს ისეთი პასუხები, რომლის სისწორის დასაბუთება, ტესტირების მომენტისათვის, სტუდენტს არ შეეძლება;
- არასწორი პასუხები უნდა იყოს სწორ პასუხთან მიახლოებული;
- უნიკალურობა: კითხვები არ უნდა იმეორებდეს სახელმძღვანელოში მოცემულ ფორმულირებებს;

სწავლების მართვისა და ტესტირების სისტემა **Moodle** ტესტირების მეტად ეფექტური და მოქნილი სისტემაა. მისი მეშვეობით:

- შეიძლება შეიქმნას სტრუქტურირებული ტესტური დავალებების (შეკითხვების) ბანკი, საიდანაც შეკითხვების ტესტში ჩართვა შეიძლება მანუალურად ან ავტომატურად, შემთხვევითი წესით;
- შეიძლება ტესტირების პროცესისათვის დროის ლიმიტის დაწესება;
- შეიძლება როგორც ტესტში შეკითხვების თანმიმდევრობის გადანაცვლება, ასევე პასუხების თანმიმდევრობის შეცვლა ტესტურ დავალებაში;
- სტუდენტს ტესტირების გავლა შეუძლია ერთხელ ან მრავალჯერ. თუ სტუდენტი ტესტს რამდენჯერმე გაივლის შესაძლებელია შეფასების სხვადასხვა მეთოდის გამოყენება:

სტუდენტის მიერ ტესტის შესრულების საბოლოო შეფასებად შესაძლებელია ჩაითვალოს საუკეთესო/უარესი შედეგი, ან მხოლოდ პირველი/საბოლოო მცდელობის შედეგი;

- თუ ტესტის გავლა ხდება რამდენჯერმე, მაშინ თითოეულ მცდელობას შორის შეიძლება დროის ინტერვალის მართვა (მაგ. ტესტის თავიდან გავლას სტუდენტი შეძლებს წინა მცდელობიდან 15 წუთის გასვლის შემდეგ);
- შესაძლებელია კომენტარებისა და უკუკავშირების დართვა თითოეული სწორი და/ან არასწორი პასუხისათვის.
- სისტემა აძლევს სტუდენტს შესაძლებლობას სხვადასხვა რეჟიმში დაათვალიეროს მიღებული შედეგები და კომენტარები. ასევე შეიძლება დროის იმ ინტერვალის მითითებაც, რომლის განმავლობაშიც მსურველს შეეძლება დაათვალიეროს მის მიერ შესრულებული ტესტი;

თუ შეკითხვების ბანკი საკმარისად დიდი და კარგად ორგანიზებულია, სისტემა ერთიდაიგივე ტესტის მრავალი ვარიანტის სწრაფად და მარტივად გენერირების შესაძლებლობას იძლევა.

ტესტური დავალებების ტიპები

Moodle-ის გარემოში შესაძლებელია შემდეგი სახის ტესტური დავალებების შექმნა:

1. მრავალარჩევნიანი (რამდენიმე შესაძლო);
2. რიცხვითი;
3. შესაბამისობითი;
4. გამოთვლითი;
5. მოკლე პასუხი;
6. ჭეშმარიტი/მცდარი;
7. ჩართული პასუხები;
8. ესე.

მრავალარჩევნიანი ტიპის ტესტი

ზემოთ ჩამოთვლილ ტიპებს შორის ყველაზე გავრცელებული ე.წ. მრავალარჩევნიანი შეკითხვაა. ხშირად ტესტს ამ ტიპის შეკითხვასთან აიგივებენ. მრავალარჩევნიანი შეკითხვა ისეთი ტესტური დავალებაა, რომელშიც მოცემულია ერთი შეკითხვა ორი ან მეტი სავარაუდო პასუხით და სტუდენტს მათგან ერთი ან მეტი პასუხის არჩევა შეუძლია. ამ ტიპის ტესტური დავალების შექმნა ყველა საგანში შეიძლება. მთავარია ზუსტად და ცალსახად იყოს ჩამოყალიბებული ტესტური დავალების შეკითხვა და სავარაუდო პასუხები. კარგ პრაქტიკად ითვლება სწორი, ასევე არასწორი პასუხისათვის, უკუკავშირების დართვა. ასეთი სახით შედგენილი ტესტური დავალება ცოდნის არა მხოლოდ შემოწმების, არამედ მისი ამაღლების ფუნქციასაც ითავსებს.

სისტემაში გათვალისწინებულია ტესტური დავალების შეკითხვაში სხვადასხვა ტიპის გრაფიკული გამოსახულების ჩართვის შესაძლებლობაც.

სავარაუდო პასუხებიდან სწორი შეიძლება იყოს ერთი, ან რამდენიმე. აქედან გამომდინარე, ამ ტიპის შეკითხვა ორ ქვეტიპად შეიძლება დავყოთ:

- შეკითხვა ერთი სწორი პასუხით;
- შეკითხვა რამდენიმე სწორი პასუხით.

რიცხვითი ტიპის ტესტი

შეკითხვა არის რიცხვითი ტიპის, თუ პასუხი არის კონკრეტული რიცხვი. ეს რიცხვი შეიძლება მიღებული იქნას გამოთვლების გარეშე ან გარკვეული მათემატიკური გამოთვლების შედეგად. შესაძლებელია პასუხისათვის ცდომილების ინტერვალის მითითება იმ შემთხვევებისათვის, როდესაც შეკითხვაზე პასუხი გარკვეული რიცხვითი დიაპაზონიდან შეიძლება იყოს.

მოკლე პასუხის ტიპის ტესტი

ასეთი ტიპის შეკითხვაზე პასუხი შეიძლება იყოს სიტყვა ან ფრაზა, რომელიც წინასწარგანსაზღვრულ მისაღებ პასუხთაგან ერთ-ერთს ზუსტად ემთხვევა. ამ ტიპის შეკითხვაზე სტუდენტმა უნდა გასცეს მოკლე პასუხი.

გამოთვლითი ტიპის ტესტი

გამოთვლითი ტიპის შეკითხვის გამოყენება მიზანშეწონილია მაშინ, როდესაც გამოსაცდელი პირებისათვის ერთიდაიგივე მათემატიკური გამოსახულების სხვადასხვა ვარიანტის მიწოდება არის საჭირო. ცვლადები, რომელთაც ტესტირების პროცესში რიცხვების სხვადასხვა მნიშვნელობები ჩაენაცვლება, მოცემულ მათემატიკურ გამოსახულებაში ფიგურულ ფრჩხილებში უნდა იყოს მოქცეული.

შესაბამისობითი ტიპის ტესტი

შესაბამისობითი ტიპის შეკითხვები სტუდენტისაგან მოცემული შეკითხვების მოცემულ პასუხებთან დაკავშირებას მოითხოვს.

ჭეშმარიტი/მცდარი ტიპის ტესტი

ჭეშმარიტი/მცდარი ტიპის შეკითხვა, ასევე, ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული ტიპის შეკითხვაა. ასეთი ტესტური დავალების ფორმირება საკმაოდ მარტივია და შეიძლება ჰქონდეს მხოლოდ ორი სავარაუდო პასუხი - ჭეშმარიტი ან მცდარი.

ესეს ტიპის ტესტი

ესეს ტიპის შეკითხვების პასუხს შედარებით დიდი მოცულობის ტექსტი წარმოადგენს. ასეთ შეკითხვაზე პასუხის შეფასება არ ხდება კომპიუტერის მიერ, მას მასწავლებელი თვითონ, აფასებს.

ტესტის შეფასების ზოგადი კრიტერიუმი:

მაგალითად: პედაგოგი ტექსტში სწორ პასუხს ანიჭებს ქულას, ნამუშევარი ფასდება თითოეულ ტესტზე სწორად გაცემული პასუხების ქულათა ჯამით.

ესე

ესე (ფრანგ. essai; ინგლ. essay, ცდა, ნარკვევი; ლათ. exigi, ვწონი) სტუდენტთა სწავლის შედეგების შეფასების (ანალიზი, სინთეზი, ცოდნის შემოქმედებითად გამოყენების უნარი) ეფექტური მეთოდია. მისი გამოყენება სწავლებაში ხელს უწყობს სტუდენტების მიერ აზრის მკაფიოდ და გამართულად, ლოგიკური თანმიმდევრობით ჩამოყალიბების, ეკონომიური ტერმინოლოგიით მეტყველების ჩვევების განვითარებას, ასევე ესე აჩვენებს სტუდენტებს მაგალითების, ციტატების გამოყენებას. ესე გულისხმობს ავტორის მიერ განსახილველი თემის შესახებ საკუთარი აზრის, პირადი სუბიექტური შეფასების დაფიქსირებას. ის იძლევა მასალის არასტანდარტული, შემოქმედებითი და ორიგინალური გზით გაშუქების საშუალებას. შეფასების სხვა მეთოდებისგან განსხვავებით, ესეს მიზანია სტუდენტების შემეცნებითი საქმიანობის ნაყოფიერი და შემოქმედებითი ნაწილის დიაგნოსტიკა, რაც გულისხმობს ინფორმაციის ანალიზის, მისი ინტერპრეტაციის, არგუმენტების აგების, ფაქტების, მიდგომებისა და ალტერნატივების შედარების, დასკვნების ფორმულირების უნარების შეფასებას.

ჩვენ შეგვიძლია გამოვყოთ ამ მეთოდის ოთხი ტიპი:

- I. დამოუკიდებელი შემოქმედებითი მუშაობა ლექტორის მიერ წინასწარ განსაზღვრულ თემაზე / ფასდება ქულით/;
- II. წერითი დავალება შესწავლილი საგანმანათლებლო მასალის ირგვლივ, /ფასდება ქულით/;
- III. დროის საკმაოდ მოკლე მონაკვეთში შესრულებული თავისუფალი წერა ახალი მასალის უკეთ გაღრმავებისა და დამუშავებისათვის /უკუკავშირი/;
- IV. დროის მოკლე მონაკვეთში შესრულებული თავისუფალი თემა ლექციის შეჯამების და თემაზე ჩამოყალიბებული აზრებისა და დასკვნების დაფიქსირების მიზნით მაგალითად, სტუდენტებმა უნდა დაწერონ რა გაიგეს ახალი მოცემულ თემაზე და დასვან ერთი კითხვა, რომელზეც მათ არ მიუღიათ პასუხი ლექციაზე / უკუკავშირი/.

ესეს შეფასების კრიტერიუმები: მაგალითად:	ქულა 0–15 მაგალითად:
1. საკითხის/პრობლემის სიღრმისეული განხილვა	0–4
2. აზრის გადმოცემის სიზუსტე, სიცხადე, ლაკონურობა	0–4
3. ლოგიკურად განვითარებადი არგუმენტაცია	0–3
4. ინდივიდუალური მიდგომების დემონსტრირება	0–2
5. ენობრივი ნორმების აკურატულად დაცვა	0–2

ქეისი

მეთოდი, რომლის დახმარებითაც შესაძლებელია პრობლემის გადაჭრამდე გადადგმული ნაბიჯების ანალიზი და შეფასება. ამ მეთოდით მუშაობის დროს სტუდენტები აკეთებენ თანმიმდევრულ ჩანაწერებს პრობლემის გადასაჭრელად ჩატარებული სამუშაოს შესახებ. ეს მეთოდი ორიენტირებულია უფრო პროცესზე და არა შედეგზე. ამ მეთოდს პრობლემის გადაჭრის პროცესის შეფასება შეიძლება ვუწოდოთ. იმისთვის, რომ პრობლემის გადაჭრის პროცესი უფრო ნათელი გახდეს, გავიხსენოთ, თუ რა არის პრობლემა და ჩამოვთვალოთ პრობლემის გადაჭრის შესაძლო ეტაპები, რომლებიც, რა თქმა უნდა, საგნისა და პრობლემის სპეციფიკიდან გამომდინარე, შეიძლება განსხვავებული იყოს.

პრობლემად ითვლება ისეთი სიტუაცია, რთული საკითხი, ამოცანა, რომელიც საჭიროებს შესწავლას და გადაჭრას. პრობლემის გადაჭრა გულისხმობს გარკვეული პრობლემის ამოსახსნელი პირობების, ხერხების ან დამხმარე საშუალებების მოფიქრებას კრიტიკული და შემოქმედებითი გზით. პრობლემის გადაჭრა წარმოადგენს რთულ სააზროვნო უნარ-ჩვევას, რომელიც ეფუძნება ცოდნასა და ლოგიკურ აზროვნებას.

პრობლემების გადასაჭრელად სტუდენტების მიერ გადადგმული ნაბიჯების აღწერას, ანუ პროცესის შეფასების მეთოდს პედაგოგისათვის სამი მიზანი აქვს:

1. შეაფასოს, თუ როგორ გადაჭრიან სტუდენტები პრობლემას;
2. განსაზღვროს, თუ რამდენად კარგად ესმით და აღწერენ სტუდენტები პრობლემის გადაჭრის პროცესს;
3. შეისწავლოს სტუდენტების აზროვნების პროცესი და განიხილოს მათთან ერთად პრობლემის გადაჭრის წარმატებული და წარუმატებელი გზები.

ეს მეთოდი საშუალებას აძლევს პედაგოგს, გაანალიზოს სტუდენტთა ჩანაწერები. ჩანაწერების ანალიზის შედეგად მას შეუძლია დაადგინოს პრობლემის გადაჭრის როგორი უნარ-ჩვევები აქვს თითოეულ სტუდენტს; მისცეს სტუდენტს დროული და მნიშვნელოვანი რჩევები, რომელთა დახმარებითაც ის უკეთ გაიგებს საკუთარი შეცდომების მიზეზს და ისწავლის პრობლემის გადაჭრის პროცესის კონტროლს.

პრობლემის გადაჭრის ეფექტიანი პროცედურების ცოდნა და გამოყენება მნიშვნელოვანია ნებისმიერი საგნის შესწავლისთვის. პედაგოგის მიერ პრობლემა ისე უნდა იქნას დასმული, რომ სტუდენტებს შემოქმედებითი და კრიტიკული აზროვნების საშუალება მისცეს.

ქეისის შეფასების კრიტერიუმები	ქულა 0-15
მაგალითად:	მაგალითად:
1. ქეისის ტექსტისა და მასში დასმული ამოცანის/პრობლემის გაგების, გააზრების უნარების დემონსტრირება	0-4
2. მასში დასმული ამოცანის/პრობლემის გადაწყვეტის უნარების დემონსტრირება	0-4
3. გავლილი თეორიული მასალის ცოდნის დემონსტრირება	0-2
4. გუნდური მუშაობისა და ერთობლივი მიდგომების დემონსტრირება (თუ ქეისი გუნდურია)	0-2
5. წერითი კომუნიკაციის უნარის დემონსტრირება (სისწორე/სიზუსტე, აკურატულობა, მკაფიოობა, ლოგიკურობა)	0-2
6. რელევანტურ წყაროებზე აპელირება	0-1

პრეზენტაცია

პრეზენტაცია ეფექტური მეთოდია როგორც ცოდნა/გაცნობიერების, ისე ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენებისა და კომუნიკაციის უნარის შესაფასებლად. პრეზენტაციის ჩატარება რამდენიმე საფეხურს მოიცავს:

- **პრეზენტაციის გეგმის შედგენა:**

სტუდენტი ნებისმიერ პრეზენტაციას იწყებს საკუთარი თავის წარდგენით და აცნობს აუდიტორიას პრეზენტაციის გეგმას (სასურველია ის სარჩევის სტილში მომზადდეს, იმის საჩვენებლად, თუ მოხსენების რა ნაწილზე იმყოფება ის მოცემულ მომენტში).

- **ძირითადი თეზისები:**

პრეზენტაციიდან სტუდენტი გამოყოფს იმ თეზისებს, რომლებიც მისი აზრით, უნდა დაამახსოვრდეს მსმენელს. სასურველია სტუდენტმა მთელი პრეზენტაციის განმავლობაში რამდენჯერმე გაიმეოროს მთავარი იდეები იმისათვის, რომ მსმენელმა შეძლოს მნიშვნელოვანი ასპექტების აღქმა.

- **სლაიდ-შოუ:**

სლაიდები გამოიყენებულ უნდა იქნეს მხოლოდ ილუსტრაციისათვის. ხშირად ზოგი მომხსენებელი პრეზენტაციას იწყებს სლაიდების ჩვენებით და ამატებს რამდენიმე სიტყვას მათ განსამარტად. ასეთი მიდგომა განწირულია წარუმატებლობისათვის. სლაიდები ატარებენ დამხმარე ელემენტის ხასიათს, ვიზუალურ ფუნქციას. საინტერესო პრეზენტაცია პირველ რიგში, სტუდენტის საინტერესო მოხსენება, ჟესტიკულაცია და ინტონაციაა. აუცილებელია მხედველობითი კონტაქტი აუდიტორასთან, ისე რომ ერთი მსმენელიდან სტუდენტი გადაერთოს მეორეზე, ყველას მოუყვეს თითო აზრად ან თანმიმდევრობით შეავლოს თვალი მთელს აუდიტორიას. რაც შეეხება თავად სლაიდებს (ადამიანი ინფორმაციის 80%-ს ღებულობს მხედველობის საშუალებით), ისინი უნდა იყვნენ ლამაზად გაფორმებული, შეიცავდეს სურათებს, დიაგრამებს და სხვა. სასურველია სტუდენტმა გამოიყენოს გრადიენტულ ფონი და საშუალო ზომის შრიფტი. სლაიდის გადატვირთვა ცხრილებითა და მრავალეტაპიანი სიებით- არ არის მიზანშეწონილი.

- **პრეზენტაციის დინამიკა და ვერბალური კომუნიკაცია:**

სტუდენტი არ უნდა აჩქარდეს, ისევე როგორც არ უნდა შეანელოს პრეზენტაციის ტემპი. მან უნდა ისაუბროს გასაგებად, თანაბარი ტონით, ყურადღება მიაქციოს ინტონაციას, მსმენელის ყურადღება გადაიტანოს მნიშვნელოვან საკითხებზე. მნიშვნელოვანი ფრაზების ბოლოს სასურველია პაუზის გაკეთება.

ზოგადი რეკომენდაცია :10 სლაიდი 20 წუთის განმავლობაში, შრიფტის ზომა-30

პრეზენტაციის შეფასების კრიტერიუმები	ქულა 0-15
მაგალითად:	მაგალითად:
1. წარმოდგენილი თემის საფუძვლიანი ცოდნა	0-3
2. გუნდის პრეზენტაბელობა	0-2
3. აუდიტორიასთან კომუნიკაციის დემონსტრირება, ენობრივი ნორმების აკურატული დაცვა, კორექტულობა	0-1,5
4. გუნდური მუშაობის უნარის დემონსტრირება (თუ პრეზენტაცია გუნდურია)	0-2
5. IT ფლობის დემონსტრირება	0-2
6. დისკუსიისა და კითხვებზე დამაჯერებელი პასუხების გაცემის უნარის დემონსტრირება	0-1,5
7. დროის მენეჯმენტის უნარის დემონსტრირება	0-1,5
8. რელევანტური ბეჭდვითი და ელქტრონული რესურსების გამოყენება	0-1,5

რ ე ფ ე რ ა ტ ი (წერიტი ნაშრომი)

რეფერატი (ლათ.refero ვაუწყებ, მოვახსენებ) რამდენიმე განმარტება აქვს:

1. მეცნიერული ნაშრომის მოკლე წერილობითი ან ზეპირი გადმოცემა ;
2. მოხსენება, რომელშიც მოცემულია რაიმე საკითხის შესახებ არსებული ლიტერატურისა და სხვა წყაროების მიმოხილვა ;
3. წერიტი ხასიათის სამეცნიერო-კვლევითი პროექტი, რომლითაც უნდა გამოვლინდეს აპლიკანტის კვლევის ინტერესის სფერო, მისი აკადემიური დონე დარგობრივი სფეროს ფარგლებში და მეცნიერული კვლევის უნარი.

შესაბამისად რეფერატის, როგორც შეფასების მეთოდის გამოყენება მიზანშეწონილია, როგორც ბაკალავრიატში, ისე მაგისტრატურაში.

პედაგოგიკაში რეფერატი ხშირად გამოიყენება, როგორც კონკრეტული დისციპლინის ცოდნის სტრუქტურისა და ანგარიშების მეთოდი. რეფერატების, როგორც შეფასების მეთოდის გამოყენებას თან ახლავს პლაგიატის პრობლემა, რაც ინტერნეტის წყალობით დიდ სირთულეს არ წარმოადგენს. ლექტორმა არ უნდა დაუშვას პლაგიატის შეფასება. არსებობს რიგი პროგრამისა, რომელიც ხელს უწყობს პლაგიატის გამოვლენას (მაგ. ამერიკული „Turnitin“, რუსული -«Антиплагиат»).

განასხვავებენ რეფერატის ორ ტიპს:

1. **პროდუქტიული რეფერატი ანუ** რეფერირების წყაროს შემოქმედებითი და/ან კრიტიკული გააზრება). ამ ტიპის რეფერატი მზადდება **რეფერატი-მოხსენების** და/ ან **რეფერატი - მიმოხილვის** ფორმით.
2. **რეპროდუქტიული რეფერატი ანუ** რეფერირების წყაროს პირველადი ტექსტის შინაარსობრივი წარმოდგენა. მზადდება **რეფერატი-კონსპექტისა** და/ან **რეფერატი - რეზიუმეს** ფორმით.

რეფერატის (წერიტი) შეფასების კრიტერიუმები მაგალითად:	0–20 ქულა მაგალითად:
1. საკითხის შესაბამისი, სანდო და ხარისხიანი წყაროების დამოუკიდებლად მოძიება	0–5
2. მოძიებული წყაროებიდან საკითხის შესახებ არსებული მასალის მიმოხილვა	0–5
3. არსებითი და მეორეხარისხოვანი ინფორმაციის გამიჯვნის უნარის დემონსტრირება	0–5
4. მასალის კრიტიკული ანალიზის უნარის დემონსტრირება	0–5
5. რეფერატის გაფორმების სტანდარტების დაცვა (სასურველია APA სტილი)	0–5

ქვიზი

ქვიზი არის სწრაფი შეფასების მეთოდი, რომლის მეშვეობით დგინდება/იზომება სტუდენტის ცოდნა, შესაძლებლობები, უნარები. ქვიზი, ტესტთან შედარებით, კითხვების მცირე რაოდენობას შეიცავს, ზოგ შემთხვევაში იოლსაც. შესაბამისად მას სჭირდება ნაკლები დრო, რასაც განსაზღვრავს ლექტორი. ქვიზი შედგება ტესტების, თეორიული საკითხების, ალტერნატიული არჩევანის (სწორია/არასწორია), მოკლე პასუხის ტიპის შეკითხვების, სავარჯიშოების, ამოცანების, სიტუაციური ანალიზის და პრობლემების ანალიზისაგან. თითოეული დავალების შესაბამისი ქულა ლექტორის მიერ მითითებული იქნება ქვიზში.

ქვიზის შეფასების კრიტერიუმები მაგალითად:	0–15 ქულა მაგალითად:
1. საკითხის/საკითხების საფუძვლიანი ცოდნის დემონსტრირება	0–5
2. პასუხების სისწორე, სიზუსტე, ლაკონურობა	0–5
3. მიცემული დროის (15/20 წუთი) რაციონალური მართვა	0–5

დისკუსია

დისკუსია როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, ეს არის საჯარო განხილვა ან ცოდნის, მსჯელობის, იდეების, აზრების, არგუმენტების თავისუფალი ვერბალური გაცვლა რაიმე პრობლემასთან, საკამათო საკითხთან დაკავშირებით. დისკუსიის დროს ხდება ურთიერთსაწინააღმდეგი აზრებისა და პოზიციების დაპირისპირება. დისკუსიის მეშვეობით ფასდება სტუდენტის ცოდნა, კომუნიკაციის უნარი, პრობლემის გადაწყვეტის უნარი, ლოგიკური და თანმიმდევრული აზროვნების უნარი. დისკუსიის სახეებია:

დებატები - რომლის მიზანია არა ერთმანეთის, არამედ მესამე მხარის დარწმუნება/გადარწმუნება საკუთარი არგუმენტების სისწორეში.

ჯგუფური დისკუსია - რომლის დროსაც ჯგუფის წევრები ცვლიან აზრებს, იდეებს და წყვეტენ პრობლემას.

(მიზანშეწონილობის გათვალისწინებით შესაძლოა გამოყენებულ იქნეს დისკუსიის უფრო რთული ფორმები)

დისკუსიის შეფასების კრიტერიუმები მაგალითად:	0–15 ქულა მაგალითად:
1. წინასწარი მომზადება დისკუსიის საკითხისათვის, ეფექტიანი ჩართულობა	0–3
2. არგუმენტაციის უნარის დემონსტრირება	0–3
3. კრიტიკული მიდგომების დემონსტრირება	0–3
4. პრობლემის გადაწყვეტის უნარების დემონსტრირება	0–3
5. კორექტულობა	0–3

ზეპირი გამოკითხვა

ზეპირი გამოკითხვის დროს სტუდენტი ყველა ლექტორის მიერ წინასწარ ან სააუდიტორიო მეცადინეობის დროს მიცემულ საკითხს/მის ნაწილს. ეს მეთოდი განსაკუთრებით აქტიურად შეიძლება გამოყენებულ იქნეს სამართლისა და ჟურნალისტიკის სპეციალობებზე, სადაც მსჯელობის, არგუმენტირების, ინტერპრეტირების, მეტყველების კულტურის ხარისხს დიდი მნიშვნელობა აქვს მომავალი პროფესიული საქმიანობისათვის.

ზეპირი გამოკითხვის კრიტერიუმები: მაგალითად:	0-15 ან და 0-20 ქულა დამოკიდებულია აქტივობის ტიპზე
ზედმიწევნით ფლობს დავალებით განსაზღვრულ ყველა საკითხს, აქვს დამოუკიდებელი და შემოქმედებითი აზროვნების უნარი, შეუძლია ნებისმიერი საპროგრამო მასალის გადმოცემა ამომწურავად პროფესიულ ენაზე, პასუხობს საკითხთან დაკავშირებულ დამატებით შეკითხვებს;	14-15 /ან 19-20/
ერკვევა საკითხებში, აქვს დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეუძლია მასალის გადმოცემა;	11-13 /ან 15-18/
ერკვევა საკითხების მნიშვნელოვან ნაწილში; შეუძლია მასალის გადმოცემა, ათვისებული აქვს მითითებული წყაროს მნიშვნელოვანი ნაწილი.	7-10 / ან 10-14/
საკითხების ნახევარზე მეტის გადმოცემა შეუძლია დამაკმაყოფილებლად, ძირითადი ლიტერატურის მნიშვნელოვანი ნაწილი სუსტად აქვს დამუშავებული.	3-6 /ან 3-9/
გათვალისწინებული საკითხებიდან არც ერთი არ არის განხილული დამაკმაყოფილებლად.	0-2

სასემინარო მოხსენება

სასემინარო მოხსენება - შეფასების მეთოდია, რომლის დროსაც სტუდენტები წარადგენენ მოხსენებებს, რეფერატებს, რომლებიც მათ დამოუკიდებლად დაამუშავეს სწავლის ან კვლევის შედეგების საფუძველზე. სასემინარო მოხსენებებით სტუდენტთა შეფასება სასურველია ძირითადად მაგისტრატურაში.

სასემინარო მოხსენების შეფასების კრიტერიუმები: მაგალითად:	0-20 ქულა მაგალითად:
საკითხის შესაბამისი, სანდო და ხარისხიანი წყაროების დამოუკიდებლად მოძიება	0-5
საკითხის დამუშავების სიღრმე	0-5
პრობლემის/პრობლემების გამოკვეთა და მათი გადაჭრის გზების წარმოჩენა	0-5
ანალიზისა და დასკვნის უნარის დემონსტრირება	0-5

*შენიშვნა

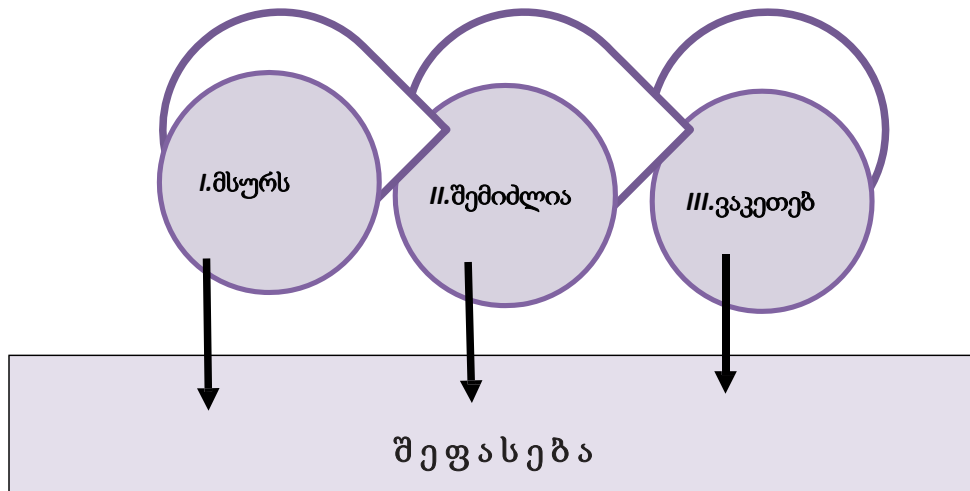
გთხოვთ აკადემიური პერსონალი აკადემიური თავისუფლების ფარგლებში ირჩევს სწავლებისა და სწავლის მრავალფეროვან მეთოდებს, შეფასების კრიტერიუმებს და მათ შესაბამის ქულებს, რაც გაწერილი უნდა იყოს სილაბუსში. ამასთან, აკადემიური პერსონალი ვალდებულია:

- I. გაითვალისწინოს დიდაქტიკური კონცეფციის ძირითადი პოსტულატები; დაიცვას შეფასების სანდოობის, ვალიდურობის, ობიექტურობის, გამჭვირვალობისა და სისტემატურობის პრინციპი;
- II. შერჩეული მეთოდებით უზრუნველყოს სწავლის შედეგების მიღწევა.

VI. სტუდენტთა პერსონალური განვითარების თვითშეფასება

სტუდენტთა პერსონალური განვითარების შეფასებისათვის საინტერესო და ინფორმატიულია თვითშეფასების მეთოდი PDP (Personel Development Plan). ეს მეთოდი უვითარებს სტუდენტს საკუთარი ცოდნის ობიექტურად შეფასების უნარს, თვითკრიტიკისა და სწავლის პროცესის მართვის უნარს.

მეთოდი 3 ფაზისაგან შედგება:

თვითშეფასების I ფაზა (მსურს):

- ამ ფაზაში სტუდენტი არკვევს და აზუსტებს, თუ რას ელის ის საკუთარი თავისაგან;

თვითშეფასების II ფაზა (შემიძლია):

- ამ ფაზაში სტუდენტი ნათლად აყალიბებს, თუ რა შეუძლია მას და რა არ შეუძლია. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, რა არის მისი კომპეტენციები და აკმაყოფილებენ თუ არა ისინი მოხონებს სტუდენტისადმი? ამ კითხვაზე პასუხები გამოაშკარავებს არსებულ და სასურველ კომპეტენციებს შორის სხვაობას. შესაბამისად იკვეთება, თუ რა მიმართულებით უნდა გააქტიურდეს სტუდენტის ძალისხმევა;

თვითშეფასების III ფაზა (ვაკეთებ):

- ამ ფაზაში (I, II ფაზების ბაზაზე) სტუდენტი აანალიზებს არსებულ და სასურველ სიტუაციას შორის სხვაობას. ეს სხვაობა იძლევა საშუალებას განისაზღვროს პრიორიტეტები და ჩამოყალიბდეს შემდგომი აქტივობების გეგმა.

პერსონალური განვითარებისათვის მხოლოდ გეგმის შემუშავება არ არის საკმარისი, აუცილებელია თითოეული ფაზის თითოეული ეტაპის მიღწევის შეფასება. შეფასებისათვის ყველაზე მიზანშეწონილია გამოყენებულ იქნეს შეფასების სქემები. PDP სახელმძღვანელოს ავტორები (J.Arets, V. Heijnen, L.Ortmans. PDP Workbook. Academic service. Den Haag 2006.) გვთავაზობენ შემდეგ სქემას:

ფაზა	პროდუქტი	თვითშეფასების ქულა	გარე შეფასება (პედაგოგი, ჯგუფი, სხვა)	კომენტარი
მსურს				
	პერსონალურ ი SWOT			
	დროის მენეჯმენტი			
	იმიჯი			
	პერსონალურ ი ხედვა			
	პერსონალური ღირებულებები			
	დასკვნა			
	მსურს პერფორმანს მოდელი			
	ლოგ			
შემიძლია				
	სწავლის შედეგი			
	სწავლის სტილი			
	კომუნიკაცია			
	კოოპერაცია			
	PBL			
	წარდგენის ციკლი			
	ქსელი			
	შემიძლია პერფორმანს მოდელი			
	ლოგ			

ვაკეთებ				
	პრობლემების ზრდის შესაძლებლობა			
	პრიორიტეტების განსაზღვრა			
	ძირითადი მიზნები			
	შედეგები			
	ინტერვენციები			
	Milestones			
	წლის გეგმა			
	თვის გეგმა			
	პროგრესის მონიტორინგი			
	ლოგ			

VII. უკუკავშირი

უკუკავშირი (ინგლ. Feedback) ეს არის ინფორმაციის გამცემისთვის იმის შეტყობინება თუ როგორ გავიგეთ ან როგორ შევაფასეთ ნათქვამი ანდა რა ემოციები და აზრები აღძრა ნათქვამმა ჩვენში. უკუკავშირის სისტემა ნათელყოფს, რამდენად გამართულად, ხარისხიანად, შედეგზე ორიენტირებულად მუშაობს სასწავლო პროცესის ყოველი დეტალი.

სწავლა/სწავლება უკუკავშირის ერთ-ერთი ძირითადი ტიპია, ხოლო სასწავლო პროცესის წარმატებული წარმართვა უკუკავშირის ხარისხის მთავარი განმსაზღვრელი და მიზნის მიღწევის უმთავრესი საშუალებაა. უკუკავშირის გარეშე სწავლის პროცესის შედეგს ვერ გავზომავთ, ვერ შევაფასებთ. შედეგის გარეშე კი მთელი პროცესი აზრს დაკარგავს.

ამ პროცესის მართვა გულისხმობს კონტროლს ზემოდან ქვემოთ და პირიქით:

აქედან გამომდინარე, უკუკავშირი კომუნიკაციის ის ფორმაა, რომელიც წარმოადგენს ერთგვარ მიმართებას ინფორმაციული პროცესის მსვლელობასა და სწავლის შედეგს შორის და ამ გზით ასრულებს თავად სწავლის პროცესის მართვის ფუნქციას.

როგორც ვიცით, კომუნიკაციის პროცესი გულისხმობს, სულ ცოტა, ორ ადამიანს შორის ინფორმაციის გაცვლას. იგი, ნებისმიერი ურთიერთობის მსგავსად, წრიული ხასიათისაა: ერთი ადამიანი განსაზღვრულ ინფორმაციას გადასცემს მეორეს, ეს უკანასკნელი უბრუნებს პასუხს, ხოლო ინფორმაციის გადამცემი პასუხის მიხედვით აგებს თავის მომდევნო კომუნიკაციას. ამდენად, კომუნიკაცია მართო იმაზე კი არ არის დამოკიდებული, რა ინფორმაცია გადასცა ერთმა მხარემ, არამედ იმაზეც, როგორ გაიგო და შეაფასა ეს გზავნილი მეორემ.

უკუკავშირისას მიღებული ინფორმაციის დამუშავებით ზუსტად ვხვდებით სტუდენტის მდგომარეობას. ამ დროს ლექტორის როლი გულისხმობს მიღებული ინფორმაციის გადამუშავებას, გააზრებას და მის საფუძველზე სწავლების პროცესში კორექტივების შეტანას.

ინტერაქტიული სასწავლო პროცესის დროს ლექტორი და სტუდენტი ბუნებრივად არიან ჩართული კომუნიკაციის პროცესში. ამ დროს უკუკავშირისთვის საკმარისია, მასწავლებელმა იკითხოს, როგორ გაიგეს მის მიერ გაცემული ინფორმაცია. დასმულ შეკითხვებზეა დამოკიდებული, თუ რა სახის ინფორმაციას მივიღებთ: მხოლოდ ცოდნის თუ არამედ უნარ-ჩვევების შესახებაც.

უკუკავშირი შეიძლება განხორციელდეს როგორც "ოთხ თვალს შორის", ასევე ჯგუფშიც, მაგრამ ამ მეთოდის გამოყენებისას, უპირველეს ყოვლისა, ლაპარაკია ჯგუფურ მუშაობაზე, ჯგუფისადმი მიკუთვნიებულობაზე და სამუშაო და სასწავლო ატმოსფეროზე ჯგუფში, რადგან უკუკავშირის სასწავლო ეფექტი და სარგებელი ჯგუფური შეხვედრების დროს ყველაზე დიდია. უკუკავშირის მეთოდი საკმაოდ წარმატებულად გამოიყენება უმაღლესი განათლების სისტემაში;

უკუკავშირს, ისევე, როგორც კონტროლს ორი ვექტორი აქვს: **სტუდენტისკენ და ლექტორისკენ.**

- უკუკავშირი, რომელიც მიმართულია **სტუდენტისკენ** ატარებს სასწავლო ხასიათს და ასრულებს კორექტირების, შეფასებისა და მოტივაციურ-მასტიმულირებელ ფუნქციას.
- უკუკავშირი, რომელიც მიმართულია **ლექტორისკენ** ატარებს მმართველობით ხასიათს და ასრულებს დიაგნოსტიკურ, შეფასებისა და კორექტირების ფუნქციას.

ლექტორის უკუკავშირი მოსწავლის მიმართ შეიძლება იყოს შემდეგი სახის:

- **იგნორირება** - იგნორირების შემთხვევაში ლექტორი არ აქცევს ყურადღებას სტუდენტს, მის მიერ შესრულებულ დავალებას თუ აქტივობას.;
- **უარყოფა** - უარყოფითი გამოხმაურების შემთხვევაში ლექტორი სტუდენტის მიერ გამოთქმულ მოსაზრებებს უარყოფითად ეხმაურება (მაგ. ეუბნება, რომ მან არასწორად შეასრულა დავალება, უკიდურეს შემთხვევაში, აყენებს შეურაცხყოფას).
- **დადებითი**- დადებითი გამოხმაურების შემთხვევაში ლექტორი აფასებს სტუდენტის მიერ გამოთქმულ მოსაზრებებს დადებითად (აქებს და აძლევს მის ნამუშევარს მაღალ შეფასებას);
- **კონსტრუქციული გამოხმაურება**-კონსტრუქციული გამოხმაურების შემთხვევაში კი ლექტორი აკეთებს ისეთ კომენტარს, რომ ეს ხელს უწყობს სტუდენტის სწავლის უნარ-ჩვევის განვითარებას.

კერძოდ, ლექტორი სტუდენტს ნათლად უხსნის, თუ სწავლის რა მეთოდების გამოყენებით არის შესაძლებელი მოცემული მასალის გაგება და ათვისება; ცდილობს დაეხმაროს სტუდენტს იმის გაცნობიერებაში, თუ რა სირთულეებს ხვდება იგი სასწავლო მიზნის მიღწევისას და აწვდის ისეთ გამოხმაურებას, უსახავს გზებს, რომელიც მას ხელს უწყობს სირთულეების დაძლევაში, ლექტორი ახალისებს სტუდენტს ეძიოს მისთვის მისაღები სწავლის სტრატეგია (VARK) და მიაღწიოს წარმატებას.

მეტად მნიშვნელოვანია, ლექტორმა მოახერხოს უკუკავშირის მეთოდის ეფექტური გამოყენება, რისთვისაც სასურველია გამოყენებულ იქნეს შემდეგი, აპრობირებული რეკომენდაციები:

ლექტორთათვის (უკუკავშირის გამცემისთვის):

- **აღწერეთ და არ შეაფასოთ** - უკუკავშირის გამცემი მხოლოდ აღწერს თავის პირად აღქმებს, გრძნობებსა და დაკვირვებებს, გასცემს რეკომენდაციებს, როგორ შეიძლება, მისი აზრით, პრობლემის მოგვარება. ამასთან, იგი არ საყვედურობს, არ იწყებს მორალის კითხვას.
- **თავდაპირველად მიაწოდეთ პოზიტიური უკუკავშირი, შემდეგ - კრიტიკა** - ასეთი მიდგომა მიმდებს კეთილად განაწყობს, იზრდება ნდობა და კრიტიკის მიმღებლობა.
- **გაეცით კონკრეტული უკუკავშირი** - უკუკავშირი უნდა იყოს კონკრეტული, ნათლად ფორმულირებული და გასაგები. ამის მისაღწევად საუკეთესო გზაა უკუკავშირის გამცემის მიერ პრაქტიკული მაგალითების მოყვანა საერთო სამუშაო გამოცდილებიდან. ზოგადი და აბსტრაქტული უკუკავშირი არაფრის მომცემია.
- **ილაპარაკეთ მხოლოდ საკუთარი პოზიციიდან** - უკუკავშირის გაცემისას აუცილებელია, გამოვიყენოთ პირველი პირი, მაგ. "მე მიაჩნია..." და არა "მიაჩნიათ", "მიიჩნევენ".
- **ურჩიეთ და არ აიძულოთ** - ნუ იქნებით დირექტიული, ეცადეთ, გქონდეთ თანამშრომლობითი ტონი.

- **სხვისი თვალთ შებედით პრობლემას** - უკუკავშირის გამცემმა უნდა იფიქროს არა მხოლოდ საკუთარ მოთხოვნილებებზე, არამედ, პირველ რიგში, უკუკავშირის მიმღებისაზე. გაწონასწორებული უკუკავშირი ყველა მონაწილის მოთხოვნილებებს ითვალისწინებს.
- **გაეცით გამოსადეგი უკუკავშირი** - აზრიანმა უკუკავშირმა გავლენა უნდა მოახდინოს უკუკავშირის მიმღებზე.
- **მიაწოდეთ უკუკავშირი რაც შეიძლება** მალე - უკუკავშირი მით უფრო ეფექტიანია, რაც უფრო მყისიერად გაიცემა იგი, მაგრამ გასათვალისწინებელია, მზად არის თუ არა იმ დროს ამისთვის მიმღები.

სტუდენტებისათვის (უკუკავშირის მიმღებისთვის):

- **იყავით აქტიური მსმენელი** - ყურადღებით მოუსმინეთ უკუკავშირის გამცემს, თუ რაიმე ვერ გაიგეთ, დაუსვით კითხვები.
- **არ დაიწყეთ დაცვა და დაპირისპირება** - არ დაიწყეთ საკუთარი პოზიციის არგუმენტირება და დაცვა ისე, რომ ამან კონფლიქტამდე მიგიყვანოს.
- იფიქრეთ იმაზე, უკუკავშირის დროს რომელი რჩევაა თქვენთვის სასარგებლო.
- დაუბრუნეთ უკუკავშირი უკუკავშირის გამცემს - ეს შეიძლება მოხდეს მოგვიანებით, არაფორმალური საუბრის დროს. არ დაგავიწყდეთ, უთხრათ უკუკავშირის გამცემს, რა მოგცათ მისმა რჩევებმა, რომელი იყო განსაკუთრებით სასარგებლო, რაში არ დაეთანხმეთ. ასეთი მიდგომით უკუკავშირი შეიძენს წრიულ ხასიათს.

ამ რეკომენდაციების გათვალისწინება **სწავლება-სწავლის ანუ კომუნიკაციის** პროცესში ეფექტიანი უკუკავშირის დამყარების წინაპირობაა.

განათლებლასა და სწავლებასთან ერთად დიდაქტიკა განიხილება როგორც აღზრდის (გონებრივი და ზნეობრივი) თეორიაც. აღზრდაში, უპირველესად ვგულისხმობთ სტუდენტის მსოფლმხედველობის ჩამოყალიბების ხელშეწყობას, ღირებულებათა და ფასეულობათა იმ სისტემის მიხედვით, რომლითაც ხელმძღვანელობს გურამ თავართქილაძის სასწავლო უნივერსიტეტი და რაც აღნიშნულია დაწესებულების მისიაში, კერძოდ ეს არის ზოგადსაკაცობრიო იდეალებისა და ღირებულებების პატივისცემა; ეროვნული ინტერესებისა და კანონის უზენაესობის დაცვა; დემოკრატიულობა, გამჭვირვალობა და სამართლიანობა; პროფესიონალიზმი, სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება; კეთილსინდისიერება; ანგარიშვალდებულება.

გთსუ თავის ვალდებულებად მიიჩნევს თითოეულ სტუდენტთან ინდივიდუალური მიდგომების დამკვიდრებას, რათა ხელი შეუწყოს მათ მიერ სოციალური ნორმებისა და კულტურული ღირებულებების ეფექტიანად გათავისებას პროფესორ-მასწავლებლთა პროფესიონალიზმის, ავტორიტეტისა და პირადი მაგალითის მეშვეობით.

ამდენად, გთსუ-ს დიდაქტიკური კონცეფცია ეფუძნება რა სწავლების პროცესის არსის გააზრებას, წარმოადგენს მათგან მიზნულ დოკუმენტს, რომელიც ხელს შეუწყობს უნივერსიტეტის მიერ დასახული საგანმანათლებლო მიზნების მიღწევას და უზრუნველყოფს:

- ❖ ხარისხს, რომელიც სჭირდება სტუდენტს;
- ❖ განათლების პროცესის უწყვეტობას;
- ❖ განვითარებადი და განახლებადი ცოდნის დაგროვება-გადაცემას;
- ❖ კრეატიული პედაგოგიკის ყოველმხრივ ხელშეწყობასა და დამკვიდრებას;
- ❖ პიროვნების მოთხოვნილებებზე, მოტივაციასა და საჭიროებებზე ორიენტირებულ საგანმანათლებლო საქმიანობას;
- ❖ პიროვნების თვითგამომჟღავნებასა და მის თვითრეალიზაციაზე ორიენტირებულ საგანმანათლებლო საქმიანობას.